

**EVDƏ QAL,
SAĞLAM QAL**

**Prezident İlham
Əliyev koronavirusla
mübarizənin
gücləndirilməsi
məqsədilə 97
milyon manat ayırb**

**"News Blaze":
Azərbaycanda
"COVID-19" adlı
gözəgörünməz
düsmənə qarşı
mübarizə aparılır**

Bax 4

**"SƏS" qəzeti mənim
ürün ən əziz qəzətdir**

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 058 (6023) 10 aprel 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

**Milli Məclisdə Nazirlər
Kabinetinin 2019-cu
ildə fəaliyyətinə dair
hesabatı dinlənilib**

*Aprelin 9-da Milli Məclisin
növbəti plenar icası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki,
icası açan Milli Məclisin
Sədri Sahiba Qafarova gün-
dəliyi təqdim edib...*

Bax 5

"Daim var olun, cənab Prezident!"

*Koronavirusla mübarizədə qətiyyətli addımlarına görə
Prezident İlham Əliyevə çoxsaylı minnətdarlıq məktubları ünvanlanır*

Bax 2

**İşsizlər üçün birdəfəlik
ödəmələr kimlərə veriləcək?**

İşsiz şəxslər üçün nəzərdə tutulan birdəfəlik ödəmə (190 manat) ailədə əmək qabiliyyəti, lakin faktiki işsiz olan və sosial ödəniş almayan əvladlar da veriləcək. Bu barədə SIA-ya Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən məlumat...

*50 100 200
MANAT
Bax 7*

*"Ötən ilin uğurlu olmasının
səbəbi ölkədə həyata keçirilən
ciddi islahatlardır"*

Bax 3

*“2019-cu ilin Azərbaycan-
da uğurlu il olmasının
səbəbi ölkədə həyata keçirilən
ciddi islahatlardır". SIA-nın
xəbərinə görə, bunu
Milli Məclis-
sin Regional məsələ-
lər komite-
sinin sədri Siyavuş Novruzov parla-
mentin...*

**Ermənistanda
virusun
yayılmاسının
mənbəyi
biolaboratoriyalardır?**

Ermənistanda koronavirusun sürətlə yayılması ətrafında yeni qalmaqla baş qaldırıb. Bu gün orada sual olunur ki, axı necə ola bilər, səhiyyə nazirliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən xəstəliklərin profilaktikasına...

Bax 8-9

**"İravan İsrail-Azərbaycan
əməkdaşlığının azalacağına
ümid etməsin"**

*Nə iranlılarda,
ne də erməni-
lərde əsaslı
sübut yoxdur. İsraille İran
arasında siyasi dialoq se-
firliklər olmadan da aparılıb. Ölkələr
nəy Müzikə etmək lazımdısa,
onları ediblər".
SIA Rusiya met-
buatına istina-
den xəber verir
ki, bu sözləri...*

Bax 9

**Elçin Quliyev döyüş
mövqelərində xidmətdə
olan sərhədçilərlə görüşüb**

*2020-ci ilin 7-9
aprel tarixlərin-
də Dövlət Sər-
həd Xidmətinin
rəisi general-
polkovnik El-
çin Quliyev "Qazax" əla-
hiddə sərhəd diviziya-
sının hərbi hissə
və bölmələrində
xidməti-döyüş
fəaliyyətinin təş-
kilini yoxlayıb.
Dövlət Sərhəd...*

Bax 4

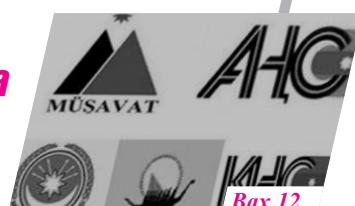
**FIFA-nın yeni reytingi:
Millimiz neçəncidir?**

*FIFA futbol üzrə milli komandala-
rin növbəti reyting cədvəlini
açıqlayıb. Qol.az xəbər verir ki,
Azərbaycan yiğ-
məsinin mövqeyi
dəyişməyib. Ko-
mandamız 1177
xalla 114-cü yer-
də qalıb.*

*Koronavirus
pandemiyası sə-
bəbindən yarışlar
dayandığı üçün
digər...*

Bax 16

**Müxalifət
dezinformasiya
şəbəkəsinə
cevrilib**

Bax 12

**Qaydaları
pozanlar 5 min
manata qədər
pul cəzasına
cəlb edilə bilər**

Bax 11

**COVID-19 dünya
iqtisadiyyatına 5
trilyonluq zərbə
vuracaq**

Bax 9

“Daim var olun, cənab Prezident!”

*Koronavirusla mübarizədə qətiyyətli addımlarına görə
Prezident İlham Əliyevə çoxsaylı minnətdarlıq məktubları ünvanlanır*

Koronavirus pandemiyasının Azərbaycan-da geniş yayılması istiqamətinə tədbirlər davam etdirilir. Bu istiqamətdə atlığı qətiyyətli addımlara, xalqımıza göstərdiyi diqqət və qayğıya görə respublikamızın bütün guşələrin-dən dövlətimizin başçısına çoxsaylı minnətdarlıq məktubları ünvanlanır. AZƏRTAC Prezidentin saytına istinadla həmin məktubların bir neçəsini təqdim edir.

Bakı şəhəri, Sabunçu rayonunun sakini, şair-jurnalist Rauf Alagözov ölkəmizdə koronavirus pandemiyasının geniş yayılmasının qarşısının alınması üçün göstərdiyi səyləre görə özünü və ailəsinin, həmçinin on minlərlə oxucusunun adından dövlətimizin başçısına təşəkkür edərək yazar: “Hörmətli cənab Prezident, bir yaradıcı şəxs, Prezident təqaüdçüsü, şair-jurnalist olaraq Sizin gördüyü işləri diqqətlə izleyir, buna görə Sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Hər zaman Sizin xidmətinizdəyəm. Daim var olun, cənab Prezident!”.

Qazax rayon sakini Akif Əmirov yazar ki, dövlətimizin başçısı Azərbaycanın gündən-güne inkişaf etməsi, dünya dövlətləri arasında siyasi nüfuzunun artması istiqamətində çox böyük işlər görür və bu işlər xalqımız tərəfindən minnətdarlıq hissi ilə qarşılıan.

“Hörmətli cənab Prezident, xüsusi-lə də ölkə vətəndaşlarının maddi rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirdiyiniz la-yihələr, atlığıınız uğurlu addımlar təqdirəlayıqdır. Sizin daim diqqət mərkəzində saxladığınız sahələr-dən biri də sehiyyədir ki, biz qazaxlılar bu sahənin inkişafı istiqamətində gördüyü işlərin real şahidi olduq. Martım 3-de Sizin iştirakınızla Qazax Rayon Mərkəzi Xəstəxanası üçün 145 çapayıllıq 10 korpusdan ibarət yeni xəstəxana binasının istifadəye verilməsi bölgələrimizdə sehiyyəyə olan qayığınızın bariz nümunəsidir. Bu gün düşmənle 168 kilometr sərhədi olan Qazaxda belə yüksək seviyyəli xəstəxananın inşa olunma-sı dövlətimiz tərəfindən sehiyyə iş-cişlərinə göstərilən qayğı ilə yanaşı, həm də biz saknlərə olan diqqət deməkdir. Bakıdan 500 kilometr mesafədə yerləşən Qazaxda müasir standartlara cavab verən xəstəxananın olması bir daha göstərir ki, dövlətimiz nəinki paytaxtda, eləcə də bölgələrimizdə vətəndaşlarımızın sağlamlığını qorunması istiqamətində mühüm addımlar atır.

Öziz Prezidentimiz, ölkə vətəndaşlarının sağlamlığının qorunması naminə gördüyü işləre görə bir gənc kimi Sizə təşəkkür edir, müstəqil Azərbaycanımızın daha da çıxırlınməsi uğrunda gələcək işlərinizdə nailiyətlər arzu-laşdırıram”, - deyə o qeyd edir.

Cəlilabad rayonunun Qarakə-zılı kənd sakini Fariz Ağayev yazar: “Möhtərəm cənab Prezident, Siz ulu öndərimiz Heydər Əliyevin

layiqli davamçısınız. Xalqımızın rifikasi, daha yaxşı yaşaması üçün gördüyü işləri alqışlayır, yorulmaz fealiyyətinə görə Sizə minnətdarlığımı bildirirəm.

Sizin Azərbaycanın inkişafı üçün gördüyü işlərin miqyasını qədər böyük olsa da, əhemiyəti illər sonra daha da artacaq. Buna görə xalq Sizi sevir, dəstekləyir. Əminlik ki, Sizin rəhbərliyinizlə bütün çətinliklərin öhdəsin-dən uğurla gələcəyik. Allah Sizi qorusun”.

Sumqayıt şəhər sakini Əli Teymurov koronavirusun dünyada geniş yayıldığı bir vaxtda xaricdə təhsil alan tələbələrimizə de diqqət və qayğı ilə yanaşdırığını görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıq edir. O yazar: “Hörmətli cənab Prezident, ölkəmizin Türkiyədəki səfirliliyi tərəfindən orada oxuyan tələbələrimizə, o cümlədən İstanbul Texniki Universitetində təhsil alan oğluma göstərilən diqqət və qayğıya görə ailəmiz adından Sizə dərin minnətdarlığımızı bildirirəm.

Cənab Prezident, koronavirus pandemiyasının dünyada geniş yayıldığı bir vaxtda Siz xaricdə təhsil alan tələbələrimizi de daim diqqətdə saxlayır, belə çətin və ziyyətdə onlara həm mənəvi, həm də maddi dəstək göstərisiniz. Öziz Prezidentimiz, bir daha Sizə minnətdarlığımızı bildirir.

“Möhtərəm cənab Prezident, mən bir gənc olaraq çox sevinirəm ki, ulu öndər Heydər Əliyevin müeyyənləşdir-diyi və həyata keçirdiyi gənclər siyaseti bu gün Sizə tərəfinizdən uğurla davam etdirilir. Məhz həyata keçirilən məqsədyönlü siya-

rix sübut edir ki, güclü və müdrik lider hər bir xalq, hər bir dövlət üçün çox mühüm amildir. Biz bu-nu müstəqil Azərbaycanımızın timsalında da görmüşük və bu gün də görürük. Ulu öndər Heydər

Əliyev ölkəmizi, xalqımızı felakət-dən necə xilas etmişdəs, Siz də bu gün Azərbaycanı böyük bələ-lardan qoruyursunuz. Son vaxtlar yaşanan hadisələr bunu bir daha səbüt edir. Vaxtında atlığıınız uğurlu addımlar, verdiyiniz müd-rük qərarlar sayəsində ölkəmiz ko-

rona virus pandemiyası ilə qətiyyətli mübarizə aparır və əminik ki, bu mübarizədən qalib ayrıla-caqdır. Öziz Prezidentimiz, qədir-bilən Azərbaycan xalqı Sizin işle-

rinizin dəyerini çox yaxşı bilir və Sizə hər zaman güvənir. Hər bir gəzel işinizə görə çox sağ olun!”.

Salyan rayonunun Şorsulu kəndinin sakini Daşqın Cəbiyev daim xalqımızı düşündürünə və hər bir vətəndaşın qayğısına qalı-dığına görə Prezident İlham Əliyevə gənclər adından minnətdarlıq edir. O yazar: “Möhtərəm cənab Prezident, mən bir gənc olaraq çox sevinirəm ki, ulu öndər Heydər Əliyevin müeyyənləşdir-diyi və həyata keçirdiyi gənclər siyaseti bu gün Sizə tərəfinizdən ugurla davam etdirilir. Məhz hə-

yətərəfən minnətdarlıqımızı bildirir.

Gənce şəhər sakini İlqar Əliyev Azərbaycan Prezidentinin müdrik və uzaqgörən siyaseti nə-

ticəsində ölkəmizdə pandemiyanın təsirinin azaldılması və miqyasının mehdudlaşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atıldı-

ğını vurğulayır. O yazar: “Möhtərəm cənab Prezident, dünyani cənginə almış koronavirus pandemiyası Azərbaycanın da yan keçməyib. Siz müdrük və uzaqgörən siyasetiniz nəticəsində ölkəmizdə pan-demiyanın təsirinin azaldılması və

miqyasının mehdudlaşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atılıb, dövlətimiz bütün imkanlarını epidemiyanın qarşısının alınmasına və fəsadlarının aradan qaldırılmasına yönəldib. Bütün bunlar sü-but edir ki, yürütdüyü işlərə görə Sizə təşəkkür edir, minnətdarlığımızı bildiririk. Sizinlə qürur duyuruq”.

Bakı şəhəri, Yasamal rayonunun sakini Samir İsmayılov koronavirus epidemiyası ilə mübarizədə xalqımıza göstərdiyi diqqət və qayğıya görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıq edərək yazar: “Mən bir vətəndaş kimi Sizin gördüyü işlərə könlüllü olaraq dəstək verməyə hazırlam. Allah Sizi və ailənizi qorusun!”.

Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıq məktubları yazardılar arasında Azərbaycan vətəndaşı olma-yan, lakin ölkəmizdə yaşayan şəxslər də var. Onlardan biri də Bakıda yaşayan Oksana Uzbaşo-vadır. O yazar: “Möhtərəm cənab Prezident, xalqınızı qoruduğunuza, koronavirusa operativ reaksiya verdiyinizə görə Sizə minnətdarlıq etmək istəyirəm. Allah Sizi can-sağlığı versin. Çox əfsuslar olsun ki, mən Azərbaycan vətəndaşı de-yiləm. Lakin Bakıda yaşadığım üçün özümü təhlükəsizlikdə hiss edirəm və bu, Sizin sayənizdərdir. Buna görə şəxsan öz adımdan və ailəm adımdan Sizə minnətdarlığı-mı bildirmek istəyirəm. Azərbay-can vətəndaşı ilə ailə qurmuşam və artıq 5 ildir ki, ölkənizdə yaşıyram. Çox sevinirəm ki, qız övladım müstəqil Azərbaycanda sabit, fira-van mühitdə böyüyür. Ailemiz adımdan Sizə və ailə üzvlərinizə bir daha təşəkkür edirəm”.

Adil Əliyev: Ermənistanın beynəlxalq aləmdə növbəti fiaskosu

Bu gün bütün dünya-da koronavirus (COVID-19) infeksiyası təşviyyət edir və fəvqəldövlətlər bu xəstəliyin yayılmasının qarşısının alınması istiqamətində zəruri tədbirlər görəmələrinə baxma-yaraq, hələ də acizdirler. Təessüflər olsun ki, xəstəliyin yaratdığı fəsadlar ciddidir və nəticələrin aradan qaldırılması istiqamətində bütün dünya səfərbər olub. Azərbaycan Prezidentinin apardığı uğurlu siyaset nəticəsində xəstəliyin ölkəmizdə geniş yayılmasının qarşısı alınıb, habelə məsuliyətli vətəndaşların müvafiq qurumların göstərişlərinə təbe olmasına görə xəstəliyə yoluxma halları digər ölkələrlə müqayisədə cüzidir.

Bu gün dünyada xəstəliyin yayılma vəziyyəti o qədər ciddidir ki, dünyada inanılması çətin olan proseslər gedir. Məsələn, aralarında uzun müddətdir "soyuq müharibə" davam edən Rusiya Federasiyası Amerika Birleşmiş Ştatlarına humanitar yardım göstərir, əvəzində ABŞ neftin qiymətinin balanslaşdırılması və hasilatın normallaşdırılması məqsədilə Səudiyyə Ərəbistana müraciət edir. Eyni zamanda, ayrı-ayrı ölkələrə göndərilən humanitar yardım sərhəd ölkələr tərəfindən əle keçirilir, əvəzi ödənilmədən icazəsiz olaraq müsadirə edilir.

Bu xoşagelməz hadiselerin fonunda daha mənfur bir addım yenə də Ermənistan hakimiyyəti tərəfindən atılır. Ermənistan hakimiyyəti ölkəsində geniş yayılmış pandemiyanı gizlətmək, habelə yarıtmaz vəziyyətdə olan səhiyyə sistemini diqqətdən yayındırmaq məqsədilə martın 31-də Dağlıq Qarabağda qondarma rejimin "seçki" keçirdiyini açıqladı.

Bu fikirləri AZERTAC-a Milli Məclis Sədrinin müavini Adil Əliyev söyləyib.

Adil Əliyev deyib ki, koronavirus infeksiyasının yayılması ilə əlaqədar Avro-2020, Eurovision, Formula 1 kimi bütün dünyadan diqqət mərkəzində olan idman və mədəni yarışların dayandırıldığı bir vaxtda, dünya ölkələri "gözə görünməz" düşmənə qarşı mübarizə apararkən bizim düşmənimiz həmişəki kimi yaranmış vəziyyətdən sisi-istişafə etdi. Qondarma rejim tərəfindən keçirilməsinə cəhd göstəri-lən "parlament və prezident seçkiləri" Ermənistan hökuməti istisna olmaqla heç bir ölkə tərəfindən tanınmadı. Bir çox nüfuzlu beynəlxalq teşkilat və ölkə tərəfindən tanınmamaqla yanaşı, "seçkilər" adı verilən bu hadisənin beynəlxalq hüquqa, insan haqlarına, dövlətlərin ərazi bütövlüyü prinsipinə kəskin şəkildə zidd olduğu bir dəfə edildi.

Ermənilərin zəbt olunmuş ərazilərde analoji "seçki şouları" təşkil etməsi birinci dəfə deyil, hər dəfə Ermənistan hakimiyyəti çətinliyə düşəndə qondarma rejimde özlerine arxa tapmağa cəhd edir.

"Seçkilər"in keçirilməsi ərefəsində "Nyu York Times" qəzeti kimi dünyanın ən qabaqcıl mətbuat orqanı Ermənistan hökuməti tərəfindən işgal edilmiş Azərbaycan ərazisində "seçkilər"in keçirilməsi barədə məlumat yaydı və Dağlıq Qarabağda yaradılmış qondarma rejimin bu günə qədər heç bir ölkə tərəfindən tanınmamasını oxucuların diqqətinə çatdırıldı.

darma "seçkilər"ini tanımadığını və Azərbaycan Respublikasının işgal edilmiş Dağlıq Qarabağ bölgəsində seçimlərin keçirilməsini BMT Tehlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı müvafiq qəthamələrinə zidd hesab etdiyi bildirib.

Türkəlli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası (Türk Şurası) Azərbaycanın işgal olunmuş Dağlıq Qarabağ regionunda qondarma "prezident və parlament seçimləri"ni pisləyib.

Qoşulmama Hərəkatının üzv ölkələri də martın 31-də Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində keçirilmiş qondarma "seçkilər"ini tanımadıqlarını və qanunsuz hesab etdiklərini bildirib, bununla əlaqədar 120 ölkə tərəfindən birlikdə qətnamə qəbul ediblər.

GUAM ölkələri, Norveç, Böyük Britaniya, Ruminiya və bu gün xəstəliyin en çox fəsad verdiyi bir ölkə olan İtaliya belə Azərbaycanın işgal edilmiş ərazilərində keçirilmiş qondarma "seçkilər"ini tanınmaması barədə qəbul edilmiş bəyanatlarda Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işgal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsində martın 31-də keçirilmiş qondarma "prezident və parlament seçimləri"nin qanunsuz olmasına bir daha təsdiq ediblər.

Hətta vəziyyət o yerdedir ki, Almaniya Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən verilən sert açıqlamada "Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli məqsədile ATƏT-in Minsk qrupunun fealiyyəti çərçivəsindəki görüşlərin keçirildiyi bir dövrə işgal altındaki torpaqlarda saxta "seçkilər" təşkil edilməsinin sülh yolu ilə uzunmüddətli həlle yönəldilən cəhdlərə zərbə vuran bir təhrik olduğu vurgulanır.

"Seçkilər" adı altında keçirilən kütləvi tədbirlərlə əlaqəli bəyanatlardan biri də Avropa İttifaqı (Ai) tərəfindən verilib. Avropa İttifaqı bir daha xatırladıb ki, bu "seçki"nin baş tutduğu hüquqi baza və konstitusiya tanınmır, Dağlıq Qarabağın gələcək statusunun müəyyənləşdirilməsinə və ya davam edən danışıqlar prosesinin nəticəsine xələl getirə bilmez.

NATO-nun Baş katibinin Qafqaz və Mərkəzi Asiya üzrə xüsusi nümayəndəsi Ceyms Appaturay Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərində keçirilmiş qondarma "seçkilər"in NATO tərəfindən tanınmaması barədə yadıgi analoji məlumatda həmin hadisənin işgal edilmiş ərazilərin statusuna heç bir təsirinin olmamasını qeyd edib.

İslam Əməkdaşlıq Teşkilatı (İƏT) da Azərbaycanın işgal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsində keçirilən qon-

Məhdudlaşdırma ilə bağlı hökumətin qərarı var". SIA-nın məlumatına görə, bunu Milli Məclisin dünən keçirilən iclasında "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında" qanuna dəyişikliklə bağlı müzakirələr zamanı deputat Ziyafet Əsgərov deyib.

O bildirib ki, deputatlar qanunun qərardan daha üstün olduğunu nəzərə almalıdır: "Məhdudlaşdırıcı tədbirlər deputatlar şamil olunmur. Deputatlar qanunla qərarın fərqliini bilməlidir". Z.Əsgərov bildirib ki, Azərbaycan hazırda koronavi-

"Cəmil, Əli, Sevinc və digərləri Azərbaycan xalqının düşmənləridir"

Prezident İlham Əliyev koronavirusla mübarizənin gücləndirilməsi məqsədilə 97 milyon manat ayırıb

Prezident İlham Əliyev "Koronavirus pandemiyasına qarşı Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən səhiyyə tədbirləri çərçivəsində zəruri tibbi avadanlığın və digər tibbi vasitələrin tədarükü üçün əlavə təsdiq etmək" Sərəncam imzalayıb.

AZERTAC xəber verir ki, Sərəncama əsasən, koronavirus pandemiyasının yayılmasının qarşısının alınması və onunla mübarizənin gücləndirilməsi məqsədilə zəruri tibbi avadanlığın və digər tibbi vasitələrin tədarükü üçün Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət bütçəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan İcbari Tibbi Siyorta üzrə Dövlət Agentliyinə 97 milyon manat ayırılıb.

"Ötən ilin uğurlu olmasının səbəbi ölkədə həyata keçirilən ciddi islahatlardır"

“2019-cu ilin Azərbaycanda uğurlu il olması nə səbəbi ölkədə həyata keçirilən ciddi islahatlardır". SIA-nın xəberinə görə, bunu Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin sədri Sərvət Novruzov

parlamentin dünən keçirilən iclasında çıxış edərək deyib. O bildirib ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən struktur və kadrlı islahatları ölkə iqtisadiyyatın inkişafına böyük təkan verdi: "Azərbaycan iqtisadiyyatında ümumi daxili məhsul (ÜDM) artıb. Azərbaycanın investisiyacələbedici ölkə olması və bu sahədə şəffaflığın temin edilməsi də beynəlxalq təşkilatların hesabatlarında əksini tapıb".

Ötən il ərzində Azərbaycanın beynəlxalq sahədə də uğurlarının olduğunu deyən komitə sədri söyləyib ki, Prezidenti İlham Əliyevin Valday, Aşqabad, Davos, Mühəndə çıxışları, orada Ermənistani ifşa etmesi, Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tarixi torpaqları olmasına bir daha əsaslı faktlarla sübut etmesi, o cümlədən Qoşulmama Hərəkatına sədrliyin Azərbaycana keçməsi ölkəmizin böyük uğurlarıdır.

rusa qarşı ən önemli tədbirləri həyata keçirən ölkələrdən biridir: "Cəmil, Əli, Sevinc və digərləri Azərbaycan xalqının düşmənləridir. Bu gün xalqla hökumətin bir yerde olması həmin insanlara sərf etmir. Dövlətə bu qədər düşmən kəsilmək olmaz. Hakimiyətə müxalifət olmaq olar. Parlamentdə də bizim müxalif həmkarımız var. Onlar lazımlı gələndə sözələrini deyir, təqnidlərini edirlər. Ancaq hər şeyin bir əndəzəsi olmalıdır. Azərbaycan xalqına düşmən kəsilməş insanlara qarşı vahid mövqedən çıxış etmək lazımdır. Bu gün hamı çalışmalıdır ki, Prezidentin etrafında sıx birləşsin, demir nizam-intizama nail olaq. Hamı qanuna təbə olmalıdır".

Nailə Məhərrəmova

Elçin Quliyev döyüş mövqelərində xidmətdə olan sərhədçilərlə görüşüb

qelərində xidmətdə olan sərhədçilərlə görüşüllər, xidməti və yaşayış şəraitlərinə baxış keçirilib.

"Qazax" elahiddə sərhəd diviziyasının xidməti-döyüş fəaliyyətinin təşkili və düşmən təxribatlarının qarşısının alınması, zəruri sərhəd mühafizə və müdafiə infrastrukturunun yaradılması üzrə görülən tədbirlər nəzərdən keçirilib, hərb hissə və bölmələrin döyüş hazırlığının yüksəldilmesi, dövlət sərhədinin toxunulmazlığının və şəxsi heyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində zəruri göstərişlər verilib.

2020-ci ilin 7-9 aprel tarixlərində Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev "Qazax" elahiddə sərhəd diviziyasının hərb hissə və bölmələrində xidməti-döyüş fəaliyyətinin təşkilini yoxlayıb. Dövlət Sərhəd Xidmətinin Mətbuat Mərkəzindən SİA-ya verilən məlumatə görə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən verilmiş tapşırıqların icra vəziyyəti öyrənilib, təmas xəttində döyüş möv-

Vətəndaşların sağlamlığı və sosial rifahının yüksəldilməsinə hesablanmış uğurlu siyaset

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə Samux rayonunun əkin sahələrinin və əkin üçün istifadə olunan həyətyanı torpaq sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması, əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsi üçün dövlət bütçəsindən 1,05 milyon (bir milyon əlli min) manat ayrılib

Azərbaycanda son 16 ildə bütün sahələri əhatə edən sistemli və kompleks işlahatlar aparılıb, ölkə iqtisadiyyatının dayanıqlı və dinamik inkişafı təmin edilib. Son illərdə Azərbaycanda iqtisadiyyatın sürəti inkişafı digər sahələr kimi qeyri-neft sektorunda da köklü dəyişikliklərə səbəb olub.

Ölkəmizdə pambıqlılıq, taxılçılıq və digər kənd təsərrüfatı bitkiləri və heyvan-darlıq məhsulları istehsalında daha böyük artıma nail olunması məqsədi ilə əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının daha da yaxşılaşdırılması və əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsi üçün mühüm tədbirlər həyata keçirilib. Belə ki, su anbarları, magistral kanallar və digər su tesərrüfatı obyektləri tikilərək istifadəyə verilib. "Su həyatdır, təmizlikdir, sağlamlıqdır, inkişafdır", - deyən Prezident İlham Əliyev ölkədə içməli təmiz su ilə təmin olunmayan bir şəhərin də qalmayacağını bəyan etmişdi. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən I Dövlət Proqramının icrasına başlandıqı vaxtdan indiyədək kəndlərdə 1000-dən çox artezian quyu qazılıb, yüzlerle kənddə modul tipli sutəmizləyici qurğular quraşdırılıb. Şəmkirçay su anbarı istismara verilib. Ümumi tutumu 164 milyon kubmetr olan anbar əkin sahələrinin suvarılması ilə yanaşı, Azərbaycanın qərbi bölgəsi əhalisinin içməli su ilə təminatında əhəmiyyətli rol oynayır. Azərbaycanda sosial infrastrukturun

əsas sahələrindən sayılan su təchizatı və kanalizasiya sektorunda mühüm laiyihələr ardıcıl olaraq həyata keçirilir. Dövlətin birbaşa qayğı və diqqəti nəticəsində reallaşdırılan həmin laiyihələr ölkə əhalisinin keyfiyyətli içməli su ilə fasiləsiz təminatında, kanalizasiya xidmətlərinin yaxşılaşmasında, əkin sahələrinin suvarılmasında əhəmiyyətli rol oynayır. Bu istiqamətdə işlər ardıcıl olaraq davam etdirilir. Bildiyimiz kimi,

manat Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılmışdı. Dövlət başçısı 8 aprel tarixində isə Samux rayonunda əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına və əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsinə dair elave tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Samux rayonunun əhalisi 35078 nəfər olan 13 yaşayış məntəqəsində əkin sahələrinin və əkin üçün istifadə olunan həyətyanı torpaq sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması, habelə əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsi üçün 15 ədəd subartezian quyuğunun laiyihələndirilməsi və qazılması məqsədilə dövlət bütçəsindən "Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət bütçəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nde Azərbaycanın rayonlarında su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə subartezian quyularının qazılması üçün göstərilmiş vəsaitin 1,05 milyon (bir milyon əlli min) manatı Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılib.

Həyata keçirilən bu laiyihələr müstəqil Azərbaycan dövlətinin öz vətəndaşlarının sağlamlığı və sosial rifahının yüksəldilməsinə hesablanmış uğurlu siyasetinə əsas istiqamətini təşkil edir. Bu laiyihələr həyata keçirilən sosial-iqtisadi siyasetə böyük töhfələrini verir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

bu yaxınlarda dövlət başçısı Xaçmaz rayonunda əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması və əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsinə dair elave tədbirlər haqqında Sərəncama əsasən, rayonun əhalisi 13400 nəfər olan 10 yaşayış məntəqəsində əkin sahələrinin və əkin üçün istifadə olunan həyətyanı torpaq sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması, habelə əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsi üçün 10 ədəd subartezian quyuğunun laiyihələndirilməsi və qazılması məqsədilə dövlət bütçəsindən 700,0 (yeddi yüz) min

Azerbaijan: Coping With the Invisible Monster COVID-19

By Nurit Greenger - Wed April 8, 2020

The Novel Coronavirus – an unseen enemy – snuck unnoticed into landlocked Azerbaijan. Azerbaijan is a landlocked country, strategically located between Russia and Iran in the South Caucasus region, on the western shores of the Caspian Sea. It is landlocked, as the Caspian Sea does not connect to an ocean or sea by natural waterways.

Since I have a deep affinity to Azerbaijan, I contacted Nasimi Aghayev, Azerbaijan's Consul General, to the Western United States, based in Los Angeles, to ask how his country is coping with the global plague.

Well, I received a full run down and am happy to report:

"From the very first day, Azerbaijan took the virus threat quite seriously. Under the leadership of President İlham Əliyev, comprehensive measures were put in place to limit the spread of the virus. As soon as the first few cases of COVID-19 were detected, all kindergartens, schools, and universities were closed. A few days later, Azerbaijan partially

"News Blaze": Azərbaycanda "COVID-19" adlı gözə görünməz düşmənə qarşı mübarizə aparılır

Ne ws Blaze nəşrində amerikalı jurnalist və publisist Nurit Qrinqərin "Azərbaycanda "COVID-19" adlı gözə görünməz düşmənə qarşı mübarizə aparılır" sərlövhəli məqaləsi dərc edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə Azərbaycan rəhbərliyinin COVID-19 koronavirusunun yayılmasına qarşı mübarizədə göstərdiyi səylərdən bəhs edilir. Müəllif yazar ki, yeni koronavirus Azərbaycana da gözə görünməz düşmən kimi - gizlice soxulub.

Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulu Nəsimi Ağayevlə səhbetində Azərbaycanda vəziyyəti müzakirə etmiş xanım Qrinqər baş konsulun sözlerini sıfat getirək yazar ki, Azərbaycan bu virusun tehlükəsini ilk gündən kifayət qədər ciddi qəbul edib. Müəllif yazar: "Virusun yayılmasının məhdudlaşdırılması üçün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə kompleks tədbirlər görülb. COVID-19-a yoluxma ilə bağlı ilk bir nəçər hadisə aşkar ediləndən dərhal sonra bütün uşaq bağçaları, məktəbler və universitetlər bağlandı... Bir neçə gün sonra Azərbaycan öz sərhədlərini qismən bağladı, hava nəqliyyatının hərəkətini əhəmiyyətli dərəcədə azaltdı. Sonra virusun yayılmasının geniş miqyas almaması üçün əlavə məhdudiyyətlər tətbiq edildi və 2020-ci il aprelin 5-dən bütün ölkə üzrə karantini elan edildi".

Koronavirusa yoluxmuş bütün pasiyentlər Azərbaycanın en yaxşı xəstəxanalarında dövlətin hesabına müalicə olunur. İndiye qədər Azərbaycanda 53.300-dən çox test keçirilib ki, bu da əhalinin ümumi sayından hər milyon nəfərə təxminən 5300 test deməkdir. Azərbaycanın 10.000-dən çox vətəndaşı başqa ölkələrdən təxliyə edilərək öz evlərinə - Azərbaycana çatdırılıb. Onlar ölkənin paytaxtı Bakıda və regionlarda 4-5-ulduzlu mehmanxanalarda karantine yerləşdirilirlər. Məqalədə daha sonra deyilir ki, aprelin 7-si üçün olan məlumatə görə, əhalisinin sayı təxminən 10 milyon olan Azərbaycanda COVID-19 xəstəliyinə tutulma ilə bağlı cəmi 717 hadisəsi qeydə alınıb, ölenlərin sayı 8 nəfərdir.

Müəllif yazar ki, Prezident İlham Əliyev COVID-19-un ictimaiyyətinə iqtisadi və sosial təsirinin yumşaldılması üçün 2,5 milyard manat (1,47 milyard dollar) və ya ölkə üzrə ÜDM-in 3 faizi həcmində vəsait ayırb. Virusun yayılmasında ən çox zərər çəkmiş sektorlarda işləyən məssisələr dövlət dəstəyi alacaq, o cümlədə işçilər üçün vergi güzəştəri və məzuniyyətlər nəzərdə tutulub, məssisələrin bu böhrəndən çıxmamasına və işçilərə maaşı ödəməyə davam etmələrinə kömək göstəriləcək.

Qrinqər yazar ki, ölkədə savadlılıq səviyyəsi 99 fəzidir. Təhsil Nazirliyi 2020-ci il martın 11-dən etibarən "Mədəniyyət" və "ARB Güneş" telekanallarında ümum-təhsil məssisələrinin şagirdləri üçün televiziya dərslərinin translyasiyasına başlayıb. Bütün sinifləri və tədris fənlərinin əksəriyyətini əhatə edən bu televiziya dərsləri qabaqcadan elan edilmiş cədvəl üzrə keçirilir. Qrinqər Azərbaycanın koronavirusa qarşı birgə qlobal mübarizə aparmağın tərəfdarı olmasını qeyd edərək yazar ki, Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı yanında "COVID-19-a qarşı mübarizə Fondu"na 5 milyon ABŞ dolları məbləğində ianə verib. Beləliklə o, bütün postsovet və Avrasiya məkanında beşər addım atmış yeganə ölkə olub. Müəllif yazar ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycandakı bölməsi Azərbaycanın hökumətinin COVID-19 virusunun yayılmasının qarşısını almağa yönəlmış səyərini yüksək qiymətləndirib və xüsusi karantin qətnamələrində təsbit edilmiş çağırışları və tədbirləri dəstəkləyib.

Milli Məclisdə Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ildə fəaliyyətinə dair hesabatı dinlənilib

A prelin 9-da Milli Məclisin növbəti plenar icası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, icası açan Milli Məclisin Sədri Sahibe Qafarova gündəliyi təqdim edib.

Gündəlik təsdiq olunduqdan sonra çıxış edən Milli Məclisin Sədri bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin yeni bir humanist addım atdığını bildirərək deyib: "Dövlət başçısının imzaladığı Sərəncama əsasən, ölkəmizdə koronavirus (COVID-19) infeksiyasiyının yayılması ilə əlaqədar yaşına və səhəhətinə görə xüsusi qayğıya ehtiyac duyan 65 yaşından yuxarı 176 nəfər məhkum əvvəl edilib. Ölkə və dünya ictimaiyyəti tərəfindən yüksək qiymətləndirilən bu tədbir, ilk növbədə, Azərbaycanda həyata keçirilən dövlət siyasetinin mahiyyətində insana və vətəndaşa qayğının dayandığını göstərməklə yanaşı, sübut edir ki, bu gün siyasi mənşəbiyyətdən, əqidəsindən, cəmiyyətdə mövqeyindən, statusundan asılı olmayaraq, hər bir insanın həyatı və sağlamlığı dövlətimiz üçün ən böyük dəyərdir".

Ölkəmizdə koronavirus infeksiyasiyının yayılmasına qarşı görüldən bütün işlərin Prezident İlham Əliyevin diqqət mərkəzində olduğunu söyləyen Sahibe Qafarova qeyd edib ki, həyata keçirilən tədbirlərə əsas məqsəd əhalinin sağlamlığının qorunmasıdır. "Bir neçə gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Sumqayıtda tibbi maska istehsalı müəssisəsinin açılışında iştirak etdi. Möhtərem Prezidentimiz xalqa müraciətində koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizə sahəsində ölkəmizdə həyata keçirilən genişməqyaslı tədbirlər haqqında məlumat verdi. Dövlətimizin başçısının iki gün əvvəl imzaladığı digər bir Sərəncama əsasən, pandemiya şəraitində tibb müəssisələrinə tələbatın qarşılınması və infeksiyaya yoxlu muş xəstələrin müalicəsinin səmərəli təşkili məqsədilə modul tipli 6 xəstəxananın quraşdırılması üçün dövlət bütçəsindən 15 milyon manata yaxın vəsatit ayrılib. Bütün bunlar bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan dünyada koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizənin ön sıralarında dayanıb, bu sahədə beynəlxalq məqyasda göstərilən səylərə sanballı töhfə verir", - deyə Milli Məclisin Sədri vurğulayıb.

Ölkədə iqtisadi fəallığın qorunması üçün görülən işlərdən bəhs edən Sədr Sahibe Qafarova bildirib ki, iqtisadi böhrana yol verməmək üçün lazımı tədbirlər görülür, orta və kiçik sahibkarlara şərait yaradılır, işçilərin ixtisas edilməsinin qarşısı alınır, aztəminatlı insanlara yardım göstərilir. O, həyata keçirilən bütün bu tədbirlərə görə Prezident İlham Əliyevə Milli Məclis adından təşəkkür edib.

Sədr qeyd edib ki, bu gün bəşriyyətin qarşılılığı koronavirus pandemiyasını bir çoxları mü-

haribə ilə müqayisə edir. Amma bu dəfə mühabibədə insanlığa meydan oxuyan görünməz düşməndir. Azərbaycanda bu bələya qarşı mübarizədə həkimlər və tibb işçiləri, polis və gömrük xidməti əməkdaşları, sərhəd qoşunlarının əsgər və zabitləri, öz cəbhədə olan tibb işçiləri - həkimlər, tibb bacıları, herbi tibb müəssisələrinin heyəti karantin rejimi şəraitində fədakarlıq göstərirler. Onlar hər gün öz sağlamlığını təhlükə altına ataraq, bu bələdan qurtulmaq üçün əllərindən gələni edirlər. Biz onlara nə qədər təşəkkür etsek də, azdır.

Sonra Milli Məclisin deputatları pandemiyyaya qarşı mübarizədə peşə və vətəndaşlıq borclarını şərəf və vicdanla yerinə yetirən bu fədakar insanları ayaq üzətə al-qışlayıblar.

Daha sonra gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsinə başlanılıb.

Övvəlcə "E.S.Rüstəmovun Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı idarə Heyətinin üzvü vəzifəsinə təyin edilməsi haqqında" məsələ müzakirəyə çıxarılb. Müzakirədən sonra məsələ səsə qoyularaq təsdiqlənib.

Ona göstərilən etimada görə dövlətimizin başçısına minnetdarlığını ifadə edən Elman Rüstəmov və vəzifəyə ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən getirilməsindən, son 17 ilde ölkəmizdə aparılan nəhəng quruculuq işlərində iştirak etməsindən şərəf duyduğunu vurgulayıb.

Daha sonra çıxış edən Milli Məclisin Sədri Sahibe Qafarova deyib: "Konstitusiya Qanununa uyğun olaraq hər il yaz sessiyasının beşinci icasında Nazirlər Kabinetinin hesabatı dinlənilir. Ölkədə yaranmış epidemioloji vəziyyət səbəbindən və Nazirlər Kabinetinin təxiroşalınmaz problemlərə məşgül olması ilə əlaqədar qərara alınıb ki, Baş Nazir və onun müavinləri, nazirlər, komitə sədrləri, digər qurumların rəhbərləri Milli Məclisin iclasında birbaşa iştirak etməsinlər. Amma burada səslənən bütün çıxışlar, fikirlər və suallar Nazirlər Kabinetinə göndəriləcək və onun fəaliy-

yetində nəzərə alınacaq.

Hörmətli deputatlar, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası 2019-cu ildə ölkəmizdə makroiqtisadi sabitliyin qorunmasını və möhkəmlənməsi ni təmin edib. Bu il yanvarın 13-də öten ilin yeneklərinə həsr edilmiş müşavirədə dövlətimizin başçısının dediyi kimi, "...bütövlükdə 2019-cu il ölkəmiz üçün uğurlu il olmuşdur. İlin əvvəlində qarşıya qoyduğumuz bütün vəzifələr uğurla icra edildi, ölkəmizin dayanıqlı inkişafı təmin olundu. Beləliklə, həm siyasi, həm iqtisadi, həm də sosial sahələrdə böyük uğurlar eldə edilmişdir".

Öten il dövlətin iqtisadi siyasetinin prioritətlərini iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, qeyri-neft ixracının stimullaşdırılması, aqrar sahəyə dövlət dəstəyinin artırılması təşkil edilib. İdarəetmə və struktur İslahatları, habelə vergi və gömrük sisteminde İslahatlar dərinləşdirilib, dövlət vəsaitlərindən istifadə sahəsində şəffaflıq, səmərəlilik və maliyyə intizamı gücləndirilib. Ölkənin strateji valyuta ehtiyatları artaraq 2019-cu ilin sonunda 51 milyard dollarə çatıb.

Möhkəm iqtisadi və maliyyə bazasının yaradılması 4 milyon 200 min nəfəri əhatə edən 2,3 milyard manatlıq geniş sosial paketin həyata keçirilməsinə imkan verib. Minimum əməkhaqqının, sosial müavinətlərin, minimum pensiyanın, dövlət bütçəsindən maliyyələşən təşkilatlarda çalışanların əməkhaqqının, məcburi köçkünlər üçün vahid aylıq müavinətin məbləğinin, digər sosial ödənişlərin artması əhalinin sosial müdafiəsinin güclənməsinə, köləğe iqtisadiyyatının və qeyri-resmi məşğulluğun azalmasına təsir göstərib. Bu da vacibdir ki, əhalinin gəlirlərinin artım dinamikası inflasiyanı bir neçə dəfə üstələyib.

Yaşadığımız günlərdə koronavirus pandemiyasının əhatə dairəsinin və coğrafiyasının genişlənməsi qlobal iqtisadiyyata, bey-

addımların fonunda Nazirlər Kabinetin öz fəaliyyətini daim tekmiləşdirməye, dövlət idarəciliyinin modernləşdirilməsini nəzərdə tutan siyasi qərarların ardıcıl və səmərəli icrasına çalışır.

İndiyədə Nazirlər Kabinetin ilə Milli Məclisin birgə uzlaşdırılmış fəaliyyəti bütün sahələrdə vahid dövlət siyasetinin həyata keçirilməsini təmin etmişdir. Bu, İslahatların uğurla reallaşdırılmasının və milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafının ən vacib şərtlərindən biridir. Əminəm ki, bizim birgə fəaliyyətimiz bundan sonra da sistemli və ardıcıl şəkildə davam etdiriləcəkdir.

Dövlətimizin başçısı tərəfindən həyata keçirilən struktur və kadər dəyişiklikləri digər qurumlar kimi, Nazirlər Kabinetinin fəaliyyətine də yeni impuls verməkdədir. Biz ölkənin ali rəhbərliyinin Nazirlər Kabinetinə dəstəyini və etimadını yüksək dəyərləndirir və yaradılan bu imkandan daha səmərəli istifadə olunmasını əsas vəzifəmiz hesab edirik. Çünkü, bu dəstək və etimad həm də böyük məsuliyyət deməkdir.

Hörmətli deputatlar, 2019-cu il müasir Azərbaycanın tarixinə köklü İslahatlar ilə kimi daxil olmuşdur. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan siyasi, iqtisadi və sosial İslahatlar dənməz xarakter almaqla, cəmiyyətin bütün fəaliyyət sahələrini əhatə etmiş, ölkəni yeni inkişaf mərhələsinə çıxarmışdır.

Əvviəli biznes mühitinin formalasdırılması istiqamətdən görülen tədbirlərin nəticəsi olaraq, Dünya Bankı tərəfindən 2020-ci il üçün dərc olunan "Doing Business" hesabatında Azərbaycan ən İslahatçı 20 ölkə sırasında yer almışdır.

Əvvəlki illər kimi, hesabat dövrü də Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün uğurlu olmuşdur. Əldə olunan müsbət nəticələri, ilk növbədə, ölkə rehbərliyinin siyasi iradəsi və qətiyyətli addımları, ictimai-siyasi sabitliyin qorunub saxlanılması, dövlət idarəciliyinin səmərəli təşkili, sosial-iqtisadi inkişafla bağlı strateji hədflərin dəqiq müəyyən edilməsi şərtləndirmişdir.

Son illər iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, qeyri-neft sektorunda daha yüksək artımın təmin edilməsi, ixrac imkanlarının genişləndirilməsi, biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətdə əsaslı tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Qlobal iqtisadiyyatda qeyri-müəyyənliyin gücləndiyi bir şəraitdə İslahat proqramları çərçivəsində həyata keçirilən kompleks tədbirlərin nəticəsində 2019-cu ildə makroiqtisadi sabitlik və dayanıqlı iqtisadi artım təmin edilmişdir. Belə ki, 2018-ci ilə müqayisədə ümumi daxili məhsul real ifadədə 2,2 faiz, sənaye məhsulu istehsalı isə 1,8 faiz artmışdır.

Hesabat ilində əlavə dəyər istehsalı qeyri-neft sektor üzrə 3,5 faiz, qeyri-neft sənayesi üzrə 14,9 faiz çox olmuşdur.

Ardı Səh. 6

Milli Məclisdə Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ildə fəaliyyətinə dair hesabatı dinlənilib

Əvvəli Səh. 5

Xüsusi olaraq qeyd etmək istədim ki, makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsi və əhalinin həyat səviyyesinin qorunması məqsədilə hökumət inflyasiyanın minimal səviyyədə saxlanılmasına böyük əhəmiyyət verir. Həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində inflyasiyanın səviyyəsi 2019-cu ildə 2,6 faiz təşkil etmişdir.

Hesabat ilində ölkədə işsizliyin səviyyəsi en aşağı həddə olmaqla 4,8 faiz təşkil etmişdir. Perspektiv dövrədə məşğulluq siyasetinin daha da gücləndirilməsi iqtisadi və sosial siyasetin en müümət vəzifəsi kimi diqqət mərkəzində saxlanılacaqdır.

2019-cu ildə əvvəli ilə nisbətən əhalinin nominal gəlirləri 7,4 faiz artmışdır. Orta aylıq nominal əməkhaqqı isə 16,6 faiz artaraq 635 manat təşkil etmişdir. Inflyasiyanın nominal gəlirlərin artımı 4,8 faiz bəndi, orta aylıq əməkhaqqı isə 14 faiz bəndi üstələmişdir.

Dövlət bütçəsinin gəlirləri 24,2 milyard manat və ya 104,5 faiz, xərcləri isə 24,4 milyard manat və ya 97,0 faiz səviyyəsində icra olunmuşdur.

Ötən dövrədə dövlət bütçəsinin şəffaflığının və ünvanlılığının təmin edilməsi, vergi və gömrük inzibatiçiliğinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində mühüm işlər görülmüşdür. Neticədə vergi və gömrük borcları üzrə yığım səviyyəsi yüksəlmiş, qeydiyyatdan keçmiş ödəyişicilərin sayı əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır.

Strateji valyuta ehtiyatları hesabat ilinin əvvəlindən 14,2 faiz artaraq 51 milyard dollara çatmış və ümumi daxili məhsulun həcmi ni üstələmişdir. 2019-cu ildə ilk dəfə olaraq Dövlət Neft Fonduñun aktivləri 40 milyard dolları ötmüşdür.

Hesabat ilinin sonuna xarici dövlət borcunun məbləği 9 milyard 91 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. İmzalanmış sazişlər üzrə istifadə edilmiş kreditlərə görə xarici dövlət borcu 2019-cu ildə ümumi daxili məhsulun 18,9 faizini təşkil etmişdir.

Əvvəlli illə müqayisədə 2019-cu ildə əsas kapitala yönəldilmiş investisiyaların həcmi qeyri-neft sektor üzrə 1,9 faiz, qeyri-neft sənayesi üzrə 23 faiz artmışdır. Bu investisiyaların 70 faizi daxili, 30 faizi xarici mənbələr hesabına formalasılmışdır.

Dövlət investisiya programında nəzərdə tutulmuş vəsaitlər hesabına həyata keçirilmiş infrastruktur və sosial təyinatlı layihələr regionların inkişafına, əhalinin iqtisadi və sosial ehtiyaclarının ödənməsinə mühüm töhfə vermişdir.

Hesabat ilində xarici ticaret dövriyyəsi 33,1 milyard ABŞ dolları, o cümlədən ixrac 19,5 milyard dollar, idxlə isə 13,7 milyard dollar təşkil etmiş, neticədə 5,8 milyard dollarlıq müsbət saldo yaranmışdır. Bu dövrədə qeyri-neft ixracı 14,4 faiz artmışdır.

Hörmətli deputatlar, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə uğurlu sənayeləşmə siyaseti həyata keçirilmiş, coxsayılı müasir istehsal sahələri yaradılmışdır.

Ümumilikdə, son 16 il ərzində qeyri-neft sənayesində istehsalın həcmi 2,5 dəfə artmışdır. 2019-cu ildə isə 1,8 faiz çox sənaye məhsulu istehsal olunmuşdur.

Ötən il ölkə sənayesi üçün eləmətdar hadisə kimi Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ərazisində inşa olunmuş "SOCAR Karbamid" zavodunun və "SOCAR Polimer" zavodunun istifadəyə verilməsini qeyd etmək olar.

Ölkəmiz kosmik sənayenin inkişafında da mühüm nailiyyətlər əldə etməkdədir. Kosmik sənaye üzrə en eləmətdar hadisə Bakı şəhərinin 2023-cü ildə keçirilecek Beynəlxalq Astronavtika Konqresinə ev sahibliyi etmək hüququnu qazanmışdır. Artıq orbitə buraxılmış üç peyk həm də ölkəmizin ixrac potensialının artırılmasına xidmet edir.

Fiziki şəxslərin problemləri kreditlərinin həlli ilə bağlı dövlət büdcəsindən 639 milyon manat məbləğində pul vəsaiti vaxtı keçmiş kredit borclarının ödənilməsinə yönəldilmişdir.

2019-cu ildə əhalinin, xüsusən də aztəminatlı təbəqənin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədile geniş sosial paket reallaşdırılmışdır. Bele ki, sosial müavinət və təqaüdlər orta hesabla 92 faiz, minimum pensiyanın məbləği 72 faiz, minimum əməkhaqqı 92 faiz artırılmışdır.

Bununla yanaşı, dövlət bütçəsində maliyyələşən və maliyyə yardımını alan təşkilatlarda çalışanların əməkhaqqlarının orta hesabla 50 faiz artırılması təmin edilmişdir. Qeyd olunan artımların maliyyə tutumu 2,3 milyard manata bərabər olmaqla 4,2 milyon nəfəri əhatə etmişdir.

2019-cu ildə sosial siyasetin en müümət hadisələrindən biri de icbari tibbi sığortaya kecid üçün hazırlıq işlərinin tamamlanması olmuşdur. Bunu, Azərbaycanın səhiyyə sahəsində tarixi bir islahat kimi dəyərləndirmək olar. İcbari tibbi sığorta sistemine kecidin əsas məqsədi əhaliyə etibarlı, keyfiyyətli tibbi xidmətlərin göstərilmesini təşkil etmək, sərf olunan xərclərin daha da etəkli və səmərəli bölgüsünü təmin etməkdir.

Məcburi köçkün vətəndaşları məzənlərin rüfah halının yaxşılaşdırılması və onların üzləşdikləri problem-lərin aradan qaldırılması məqsədilə son 16 il ərzində dövlət tərəfindən genişmiyyətsiz işlər görülmüş, müasir yaşayış kompleksləri, qəsəbələr salınmışdır.

Şəhid ailələrinə 11 min manatlıq birdefəlik ödənişin verilməsi sosial təminat sahəsində cənab Prezidentin irəli sürdüyü önəmlı təşəbbüs lərden biri kimi qeyd edilmişdir. Bu vəsait 12 min şəhərimizin 18 min vərəsəsinə tam şəkilde ödənilmişdir.

Məlum olduğu kimi, ötən ilin əvvəlində Şamaxı, Ağsu və İsləməlli rayonlarında dağıdıcı zəlzəle baş vermişdir. İnsan itkisi olmasa da, xeyli sayda ev dağıntıya məruz qalmışdır. Dövlət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində zəlzəlenin fəsadları qısa bir müddətə aradan qaldırılmış, yüzlərlə yeni ev tikilmiş və ya təmir olunaraq bərpa edilmişdir.

"Azərbaycan Respublikası re-

gionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nda nəzərdə tutulmuş tədbirlər ötən il uğurla icra olunmuşdur.

Hesabat ilində ölkədə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər davam etdirilmişdir. Görülmüş tədbirlər nəticəsində 2018-ci ilde müqayisədə kənd təsərrüfatı istehsalı 7,2 faiz artmışdır.

2019-cu ildə əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması, yeni suvarılacaq torpaqların istifadəyə verilməsi, nasos stansiyalarının, magistral su kanallarının və digər obyektlərin tikintisi davam etdirilmişdir.

Nəqliyyat infrastrukturunu inkişaf etdirməklə ölkəmizin tranzit potensialının reallaşdırılması istiqsadiyyatın şaxələndirilməsinin en vacib şərtlərindən biridir. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, açıq dənizə çıxışı olmayan Azərbaycan bu gün nəqliyyat mərkəzine çevriləkdir. Son 16 il ərzində nəqliyyat sektorunda müümət layihələr həyata keçirilmiş, bu sahəye irihecmli investisiyalar yönəldilmişdir.

2019-cu il həm də TANAP qaz kəmərinin istismara verilməsi ilə eləmətdar olmuşdur. Cənub Qaz Dəhlizinin əsas hissəsi olan TANAP layihəsinin reallaşdırılması ölkəmizin iqtisadi tarixində müümət nailiyyətlərdən biri kimi qeyd edilmişdir. Bu dəhlizin sonuncu layihəsi olan TAP layihəsi icra olunmaqdadır.

2019-cu ildə informasiya və rabitə sektorunda göstərilən xidmətlərin həcmi əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır. Bu xidmətlərin ekseriyəti əhali tərəfindən istehlak edilmişdir və əldə olunmuş gəlirin 83 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür. 2019-cu ilin mart ayında Avropa ile Asiya arasında tarixi İpek Yolunun üzərində yeni Rəqəmsal İpek Yolunu formalaşdıracaq 400 kilometr uzunluğu olan Transxəzər fiber-optik kabel xəttinin çəkilməsi ilə bağlı Azərbaycan və Qazaxistan arasında Saziş imzalanmışdır. Noyabr ayında isə Aktau şəhərində həmin kabel xəttinin inşasına başlanılmış ilə əlaqədar təməlqoyma mərasimi keçirilmişdir.

Ötən il milli iqtisadiyyatın inkişafı və dövlətin maliyyə imkanlarının genişlənməsi fonunda herbi potensialımız və ölkəmizin müdafiə qabiliyyəti də güclənmişdir. Bu, Azərbaycan Prezidenti və Hökumət üçün daim ən prioritet sahə olaraq qalır.

Hörmətli deputatlar, ötən ilin hesabat məruzəsi ilə çıxış etdiyimiz bir vaxtda bu gün üzləşdiyimiz ciddi problemlərdən, xüsusilə də koronavirus pandemiyasının doğurduğu risklərdən, dünya neft bazardan dağalanmaların milli iqtisadiyyatımıza mənfi təsirlərinən danışmaya bilmərik.

Bildiyiniz kimi, koronavirus epidemiyasının Azərbaycan ərazisində yarada bilecəyi təhlükənin qarşısının alınması, profilaktik və təxirəsalınmaz tədbirlərin operativ həyata keçirilməsi üçün cənab Prezidentin 2020-ci il 27 fevral tarixli Sərəncamı ilə Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargah

yaradılmışdır.

Nazirlər Kabinetin "Azərbaycan Respublikasında yeni koronavirus xəstəliyinin yayılması qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı"nı təsdiq etmişdir. Nəzərdə tutulan silsilə tədbirlər hazırda ardıcıl qaydada həyata keçirilməkdədir.

Azərbaycanda sanitari-epidemioloji vəziyyət ciddi nəzarətdədir. Epidemiyadan qorunmaq üçün ölkəmizdə kifayət qədər tibbi ləvazimatlar vardır. Eyni zamanda, onların yerli istehsalının təşkili istiqamətində də konkret işlər görüllər.

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargah Azərbaycan Respublikasının "Sanitariya-epidemioloji salamatlıq haqqında" Qanununun 25-ci maddəsinə uyğun olaraq 2020-ci il martın 14-dən etibarən ölkə ərazisində tətbiq olunan bəzi sosial izolyasiya tədbirlərini elan etmişdir. Martın 24-dən aprelin 20-dək Azərbaycanda xüsusi karantin rejimi elan olunmuşdur.

Bundan başqa, martın 29-dan xüsusi karantin rejiminin gücləndirilməsi və 2 aprel tarixli Qərara əsasən aprelin 5-dən 20-dək hərəkət məhdudiyyətləri müəyyən olunmuşdur. Bu tədbirlərin tətbiqi qazılmalıdır.

Hörmətli deputatlar, hökumət dünya iqtisadiyyatında gedən prosesləri gündəlik olaraq izleyir və qabaqlayıcı rejimdə tədbirlər həyata keçirir. Koronavirus pandemiyası, aşağı neft qiymətləri və sosial təcriddən irəli gələn aşağı tələbin digər ölkələrdə olduğu kimi, milli iqtisadiyyatımız üçün təsirlər yaradacağı istisna edilmir. Lakin, Hökumət ölkə iqtisadiyyatına mənfi təsirlərin aradan qaldırılması üçün müvafiq alətlərə malikdir və bu alətlərdən əzvəli istifadə olunacaqdır.

Cənab Prezidentin 2020-ci il 19 mart tarixli Sərəncamı ilə koronavirus pandemiyasının Azərbaycan iqtisadiyyatına mənfi təsirinin azaldılması ilə bağlı tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün 1 milyard manat ayrılib, həmçinin İqtisadiyyat, Maliyyə, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiə nazirləri və Mərkəzi Bank sədrinin rəhbərliyi ilə dörd işçi qrup ayrılib, vahid tədbirlər planı hazırlanıb və təsdiq olunub. Vahid Tədbirlər Planı Hökumət tərəfindən vaxtında və tam həcmde icra olunacaqdır.

Azərbaycan dövləti tərəfindən görülen bütün tədbirlər xalqın sağlamlığını, ölkəmizin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədi daşıyır. Karantin rejiminin tətbiq olunması, məhdudlaşdırıcı tədbirlərin görülməsi, bu istiqamətdə qəbul edilmiş qərarlar bir məqsədi güdür - biz bu ağır sınaqdan az itkilerə çıxmalyıq və vətəndaşlarımızı qorunmalyıq.

Hörmətli deputatlar, parlament tərəfindən qəbul olunan qanunlar sosial-iqtisadi və institutional inkişafın hüquqi bazasını təmin edir. Təsadüfi deyildir ki, martın 10-da VI çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin ilk iclasındaki nitqində cənab Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə aparılan genişmiyyətsiz və çoxşaxəli islahatlara Milli Məclisin də töhfə və

təkan verməli olduğunu bildirmişdir. Heç şübhəsiz, qanunvericilik bazası müasir çağırışları nəzərə almaqla, təkmilləşdirilməli, yeni prioritətlər və hədəflərlə uzaşdırılmalı, parlamentin iqtisadi sahədə görülən işlərlə bağlı rolu daha da artmalıdır.

Dövlətimizin başçısının tövsiyələrini nəzərə almaqla biz parlamentin Nazirlər Kabinetinin daha səmərəli və konstruktiv əməkdaşlığı, birgə fəaliyyəti üçün zəruri olan bütün tədbirləri görmək əzmindəyik.

Diqqətinizə görə sağ olun.

X X X

Daha sonra deputatlar hökumətin hesabatına münasibet bildiriblər. Çıxış edən deputatlar qeyd ediblər ki, hesabatda və Baş Nazirin bununla bağlı çıxışında hökumətin fealiyyəti hərtərəfli və əhatəli təqdim olunub. Çıxışlarda hökumətin ötən il ərzindəki fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib. Bildirilib ki, illik hesabatda ölkə həyatının bütün sahələri əhət edilib, bütün əsas göstəricilər əksini tapıb.

Qeyd olunub ki, ötən il ölkəmizin həyatında böyük uğurlarla yadda qalıb. Prezident İlham Əliyevin siyasi uzaqqorənliyi sayəsində ölkəmiz əldə etdiyi nailiyyətlər, Azərbaycan xalqının dövlətimizin başçısının ətrafında sıx birləşməsi, ölkədə yaradılmış siyasi sabitlik respublikamızın beynəlxalq aləmdə də mövqeyinin möhkəmənə zəmin yaradıb.

Deputatlar əvvəli illərdə olduğunu kimi, 2019-cu ilin də sosialyönlümlü olması ilə yadda qaldığı, görülən işlər nəticəsində Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafında əhəmiyyətli nəticələrin əldə olunduğu, əhalinin yaşayış səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində mühüm addımların atıldığı söyləyiblər. Qeyd edilib ki, qeyri-neft sektorunun inkişafı Azərbaycanın bölgədə güclü potensiala malik dövlət olduğunu bir daha təsdiqləyib.

Müzakirələrdən sonra Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ildə fəaliyyətinə dair illik hesabatı səsə qoyularaq mequb

Mikayıl Cabbarov: "Qəbul edilmiş dəstək proqramları iş yerlərinin saxlanması və iqtisadi fəallığın qorunmasına yönəlib"

Koronavirus pandemiyası ile əlaqədar sahibkarlıq subyektlərinə mənfi təsirin azaldılması məqsədilə Nazirlər Kabinetinin qəbul etdiyi Tədbirlər Planına əsasən, sahibkarlara və onların işçilərinə koronavirus pandemiyasından deyən zərərin ödənilməsi proqramına bu gündən start verilir. Proses 3 mərhələyə bölünüb. İlkin mərhələdə, hədəf pandemiyadan zərər çəkmiş sahələrdə çalışan muzdlu işçilərin əməkhaqqının müəyyən hissəsinin ödənilmesi, fərdi və mikro sahibkarlara maliyyə dəstəyinin göstərilməsi, habelə iqtisadi fəallığın qorunması məqsədilə vergi stimullarının verilməsidir.

Pandemiyadan zərər çəkmiş sahələrdə iş yerlərinin sayının azaldılmasının qarşısının alınmasına hesablanan bu program 300 min işçi, 42 min işsəgotürən və bundan əlavə, təxminən 300 min fərdi və ya mikro sahibkarı əhatə edəcək. Bunun üçün zərərə meruz qalmış sahələr və zəruri meyarlar müəyyənləşdirilib. Dövlət muzdlu işçilərin əməkhaqqının saxlanması 215 milyon manat həcmində maliyyə dəstəyi ayırib. Bu məbləğ 2 bərabər hissəyə bölünərək aprel və may aylarında ödəniləcək. Bu ödənişlərdən əlavə dövlət sosial siyorta ayırmaları da hesablanaraq ödəniləcək. Əsas məqsəd hər bir işçinin geləcək sosial müdafiəsinin təmin edilməsidir ki, perspektivdə pensiya ilə bağlı hər hansı problem yaşanmasın.

AZERTAC xəber verir ki, İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov bu məsələ ilə bağlı münasibət bildirib.

Onun sözlərinə görə, müəssisələrin muzdlu işçilərə ödədiyi əməkhaqqının dəsteklənməsi məqsədilə əsas meyar kimi ölkədə yanvar ayına olan orta əməkhaqqı məbleği götürülüb. Bu, 712 manat təşkil edir. Bu məbləğdən daha aşağı əməkhaqqı alan hər bir işçinin əməkhaqqı tam həcmində dövlət tərəfindən müəssisəyə ödəniləcək. Orta aylıq əməkhaqqından daha çox alan işçi üçün maksimal hədd orta aylıq əməkhaqqı səviyyəsində müəyyən edilib.

Bu gündən, həmçinin mikro və fərdi sahibkarlara da ödəniş proqramına start verilir. 300 min fərdi sahibkara dövlət tərəfindən 80 milyon manat həcmində maliyyə dəstəyi ayırlıb. Bu maliyyə yardımı 2019-cu ildə vergilərini, məcburi dövlət sosial siyorta haqlarını və işsizlikdən siyorta haqlarını ödəmiş vergi ödəyicilərinə şəmlə edilir.

Maliyyə dəstəyini tezleşdirmək üçün fərdi sahibkarlar Internet Vergi İdarəsində mövcud olan elektron kabinetləri vasitəsilə müraciət edir və dövlət büdcəsində ayrılan vəsaitlər həmin fərdi sahibkarların bank hesablarına köçürürlər.

İqtisadiyyat naziri qeyd edib ki, hər bir mikro və ya fərdi sahibkara ödənilən minimal məbləğ 250 manatdan az olmayacağı. Maksimal məbləğ isə 5000 manat həcmindədir. Bir çox fərdi sahibkarların muzdlu işçiləri də var və bu şəxslər də dövlət proqramından yararlanacaq.

Bununla yanaşı, iqtisadi fəallığın qorunması məqsədilə sahibkarlara vergi stimulları da veriləcək. Biznes kreditlərinə dəstək proqramlarına isə 1,5 milyard manat ayrılb. Atılan addımlar sahibkarlara bu müddət ərzində yeni planlar qurmaq və bizneslərini inkişaf etdirmək üçün bir fürsətdir. Dövlət strukturları iş yerlərinin azaldılmasının, işçilərin ixtisas olunması, biznes itkiyərini azaltmaq üçün sadalanan istiqamətlərde fealiyyət bərpa olunandan sonra da zəruri dəstəyi verəcək.

M.Cabbarov bildirib ki, bütün bu dəstək tədbirləri, qəbul edilmiş proqramlar, sahibkarlığa kredit-zəmanət mexanizmi, vergi güzəştəri ile bağlı qanunverici təşəbbüsler iqtisadi fəallığın qorunmasına yönəlib və ölkənin geləcək iqtisadi artımını təmin etmək üçün zəruri bəzəni və elementləri özündə əks etdirir.

İşsizlər üçün birdəfəlik ödəmələr kimlərə veriləcək?

İşsiz şəxslər üçün nəzərdə tutulan birdəfəlik ödəmə (190 manat) ailədə emək qabiliyyəti, lakin faktiki işsiz olan və sosial ödəniş almayan övladlara da veriləcək. Bu barədə SIA-ya Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən məlumat verilib. Qeyd olunub ki, əgər ailədə er və arvad ikisi də işsizdirse, onlardan birinə, eyni zamanda ailənin digər üzvləri (məsələn ailənin oğlu və ya qızı) işsizdirse və sosial ödəniş almırsa, onlara da veriləcək.

2020-ci il 1 aprel tarixinə qədər işsiz kimi qeydiyyata alınanlarla yanaşı, xüsusi karantin rejiminin davam etdiyi dövrə de işsiz kimi qeydiyyata alınan şəxslər de bu birdəfəlik ödəməni alacaqlar. Artıq bir dəfə müraciət etmiş şəxsin təkrar müraciətinə ehtiyac yoxdur.

Həmçinin şəxsiyyət vəsiqəsinin müddəti bitmiş şəxslər üçün də xüsusi karantin rejimi dövrünə müraciət imkanı yaradılıb. Belə ki, onların şəxsiyyət vəsiqəsinin müddəti xüsusi karantin rejiminin sonuna dək uzadılıb. Birdəfəlik ödəmə ilə bağlı müraciət imkanlarını bir daha xatırladıq: e-sosial.az portalında "e-xidmətlər" bölməsinə daxil olaraq "Vətəndaşların işaxtarları və işsiz kimi qeydiyyata alınması, qeydiyyatdan müvəqqəti çıxarılması və qeydiyatın müvəqqəti ləğv edilməsi" linkinə daxil olaraq. Bunun üçün "ASAN imza" və ya elektron imza tələb olunur.

Daha rahat yolu: e-sosial.az portalında "onlayn müraciət" bölməsindən istifadə etməklə hər hansı bir qeydiyyat proseduru tələb olunmadan işsiz və ya işaxtarları kimi uçota alınmaq olar. Burada müraciət şəxsiyyət vəsiqəsinin və FİN nömrələrini daxil etmək, "İstiqamət" bölməsində "məşğulluq sahəsində göstərilən xidmətlər", "Xidmet növü" bölməsində isə "vətəndaşların işaxtarları və işsiz kimi qeydiyyata alınması və qeydiyyatdan çıxarılması" bölmələrini seçmək lazımdır.

İnternete çıxış imkanları olmayan işsizlər isə qeydiyyata alınmaq üçün müvafiq rayon (şəhər) Məşğulluq mərkəzlərinin telefon nömrələrinə (Telefon nömrələri: <http://sosial.gov.az/laq-nomrlri>) zəng edə bilərlər.

Ölkənin şəhər və rayonları üzrə elektron qaydada müraciət günlərinin 12 aprelədək olan dövr üçün QRAFİKİ də təqdim edilib (<http://sosial.gov.az/post/3321>). Hələ ki, vətəndaş olduğu rayon üzrə qrafikdə qeyd edilən gün e-qaydada müraciət edir. Sonrakı günlərdə isə hər bir işsiz şəxs istənilən gün e-qaydada müraciətini edə biləcək.

"Status-kvonu legitimləşdirmə cəhdləri baş tutmayacaq"

Azərbaycanın işgal edilmiş ərazilərində seckî keçirmək cəhdləri bir daha siyasi fiaskoya uğrayıb və işşalçı rejimin özünüfşasına səbəb olub. Beynəlxalq hüquq normalarına zidd olan belə bir addımın atılmasının səbəbi işşalçı Ermənisatın və qondarma rejimin "status-kvo"nu legitimləşdirmək cəhdləri idi, ancəd bu baş tutmadı. Mart ayının 31 də işşal edilmiş ərazilərimizdə səhnələşdirilən siyasi şou mötəbər beynəlxalq və regional təşkilatlar tərəfindən qinanıb və pişlənib. Bu bir daha Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən dəsteklənməsi və işşalçılıq siyasetinin qəbul edilməməsi kimi qiymətləndirilməlidir". Bunu SIA-ya açıqlamasında "Yeni Azərbaycan" qəzetiin baş redaktori, Milli Məclisin deputatı Hikmət Babaoğlu deyib.

Millet vəkilinin sözlərinə görə, Türk Şurası, Qoşulmama Hərəkatı, Türk Parlament Assambleyası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Demokratiya və İqtisadi İnkişaf Təşkilatı-GUAM, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsəndləri, ATƏT Parlament Assambleyası, Avropa İttifaqı, NATO kimi təşkilatların qəti mövqeyi Ermənisatın işşalçılıq siyasetinin və status-kvonu legitimləşdirmə cəhdlərinin baş tutmayacağını bir daha göstərmış oldu: "Bu sırada regionun və dünyadan aparıcı milli dövlətlərin nümayisi etdirdikləri mövqə də olduqca əhəmiyyətli və xüsusi qeyd olunmalıdır. Türkiye, Ukrayna, Gürcüstan, Bosniya və Herseqovina, Moldova, Kanada, Avstraliya, Çex Respublikası, Estoniya, Latviya, Litva, Rumınıya, Bolqarıstan, Finlandiya, Almaniya, İtaliya, Monteneqro, Büyük Britaniya, Belçika, İsviç, Xorvatiya, İran və digərləri tərəfindən qondarma seckinin və onun nəticələrinin tanınmaması Ermənistən işşalçılıq siyasetinin əsli qəbul edilməyəcəyi anmasını ifadə edir".

H.Babaoğlu vurğulayıb ki, yuxarıda adlarını çəkdiyimiz beynəlxalq və regional təşkilatların o cümlədən müstəqil dövlətlərin mövqeyi həm də onların beynəlxalq hüquqa və Azərbaycana onlan münasibəti kimi qiymətləndirilə bilər. "Bu isə ölkəmizin beynəlxalq münasibətlər sistemindəki nüfuzundan, dövlətlərarsı münasibətlərdə qarşılıqlı maraqlara söykənən diplomatik strateji əlaqələr qurma bacarığından xəbər verir. Ona görə də işşalçı Ermənistən və qondarma rejim seckî şousu yaratmaqdansa, işşal olunmuş ərazilərimizdən çıxmak barədə düşünsələr daha yaxşı olar. Onsuz da Azərbaycan öz hərbi-siyasi gücüyle Ermənistən buna mütləq məcbur edəcək".

"Prezidentin atlığı hər bir addım təqdirəlayıqdır"

Adətən ölkəmizdə əlamətdar tarixi günlərdən, bayramlardan əvvəl Prezident İlham Əliyevin humanizm siyasetini təsdiqləyən əfv sərəncamları imzalanır, müəyyən səbəblər üzündən cinayet törədərək, azlıqlan məhrum olan insanlar azadlıqlarına qovuşardılar. Bu dəfə fərqli vaxtda - koronavirus pandemiyası kabusunun insanları təhdid etdiyi bir vaxtda ölkə başçısı tərəfindən əfv sərəncamı imzalandı". Bunu SIA-ya millət vəkili Pervin Kərimzadə deyib.

Deputatın sözlərinə görə, dünyada koronavirus infeksiyasinin yayılması ilə əlaqədar yaxına və səhəhetinə görə xüsusi qayğıya ehtiyac duyan yaşı 65-dən yuxarı olan məhkumların və ailə üzvlərinin əfv haqqında müraciətləri, məhkumların sağlamlıq vəziyyəti, cəza çəkdikləri müddətdə davranışları nəzərə alınaraq imzalanan əfv sərəncamı Ulu Önder Heydər Əliyevin təməlini qoysduğu humanizm siyasetinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyinin növbəti təsdiqi oldu: "Belə bir çətin vaxtda azadlıqdan məhrumətmə cəzasına mehkum olunmuş 176 nəfərin cezəsinin çəkilməmiş hissəsindən azad edilməsi dövlətin humanizm prinsiplərinin, dəyərlərinin yüksək həddə olduğunu göstəricisine çevrildi".

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamın cinayət törətməş şəxslərə qarşı humanizm addım olmaqla yanaşı dövlət siyasetinin əsasını insan amili təşkil etdiyini yenidən gündəmə gətirdi. Koronavirus təhlükəsindən qorunmağa fokuslanan insanlar müstəqil Azərbaycanın tarixində sayca 34-cü əfv aktını ruh yüksəkliyi ilə qarşılıdı. Əfv olunan insanların sağlamlığını qorumaq, onları virusa yoluxmaqdan uzaq tutmaq, üçün atılan addımın dövlətin humanist siyasetinin, vətəndaşa verilən diqqət və qayğıının ardi-arası kəsilməyən nümunələrindən biri kimi qəbul edildi".

MM-in komitəsi onlayn iclas keçirib

Xəber verildiyi kimi, koronavirus (COVID-19) ilə mübarizə tədbirləri çərçivəsində parlamentin komitə iclasları onlayn qaydada keçirilir. SIA-nın xəberinə görə, Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin iclasları da bu qaydada keçirilməkdədir. Komitənin martın 26-da, martın 29-da, aprelin 1-də və aprelin 8-də keçirilən iclaslarının gündəliyi müzakirəyə komitənin sədri Ziyafət Əsgərov təqdim edib.

Bu iclaslarda "Sərhəd mühafizə orqanları haqqında", "Təhsil haqqında" və "Peşə təhsili haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi, "Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2020-ci il aprelin 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmət çağırışı" müddətinin uzadılması haqqında" qanun layihəsi, "Hərbi qulluqçuların statusu haqqında", "Inzibati icraat haqqında", "Təhsil haqqında" və "Elm haqqında" qanunlarında, Azərbaycan Respublikasının 1997-ci il 3 oktyabr tarixli 377-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmətçikmə haqqında" Əsasnamədə və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Prosesual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə" qanun layihəsi və "Kamyəvi silahın hazırlanması, istehsalı, artırılması (yığılması) və tətbiq edilməsinin qadağan olunması və onun mehv edilməsi haqqında" qanun layihəsi müzakirə olunmuş, deputatlar bu məsələlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparmış, rəy və təkliflərini veriblər. Müzakirəyə çıxarılmış qanun layihəleri baxılmaq üçün Milli Məclisin müzakirəsinə tövsiye olunub.

Əziz Cavanpur: "Ermənistən strateji cəhətdən itirəcək"

Artıq İranın rəsmiləri və tanınmış ictimai-siyasi xadimləri, politoloqları da belə qə-naətə gəlməkdədirler ki, əger Ermənistən İsraille diplomatik əlaqələr baxımından səfirlək açmaq niyyətini davam etdirərsə, bu qərar ermenilərə heç də yaxşı proqnozlar vəd etmir. SİA xarici mətbuatı istinadən xəbər verir ki, İran İslam Respublikasının Azad iniversitetinin rəhbəri Əziz Cavanpura görə, Ermənistən bundan heç bir xeyir qazana bilməyəcək. "Ermənistən İsraille münasibətlərindən heç bir nəzərəçarpan qazancı olmaya-caq. Ancaq Ermənistən itiricəyi bir şey var ki, o da strateji xarakter daşıyır", deyən Cavanpur işarə edib ki, həmin strateji itki İranla olan münasibətlərin pozulmasıdır.

Azərbaycanda elektrik enerjisinin istehsalı artıb

Energetika Nazirliyi cari ilin ilk rübündə Azərbaycan üzrə elektrik enerjisinə dair operativ məlumatı açıqlayıb. Nazirlikdən AZERTAC-a bildirilib ki, rüb ərzində respublika üzrə elektrik enerjisinin istehsalı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 175,1 milyon ki-

lovat/saat (2,57 faiz) artaraq 6 milyard 967,7 milyon kilovat/saat olub.

Hesabat dövründə keçən ilin ilk rübünə nisbətən elektrik enerjisinin istehsalı istilik elektrik stansiyalarında (İES) 257,3 milyon kilovat/saat artaraq 6 milyard 657,6 milyon kilovat/saat, su elektrik stansiyalarında (SES) 83 milyon kilovat/saat azalaraq 220,5 milyon kilovat/saat, digər mənbələr (külek, güneş və Bərk məşət tullantılarının yandırılması zavodu) üzrə isə 0,9 milyon kilovat/saat artaraq 89,7 milyon kilovat/saat olub. Külek elektrik stansiyalarında 24,9 milyon kilovat/saat, güneş elektrik stansiyalarında 9,1 milyon kilovat/saat, Bərk məşət tullantılarının yandırılması zavodunda 55,6 milyon kilovat/saat elektrik enerjisi istehsal edilib.

Rüb ərzində elektrik enerjisinin istehsalı "Azərenerji" ASC üzrə 6 milyard 295,6 milyon kilovat/saat (İES-lərdə 6 milyard 99,8 milyon kilovat/saat, SES-lərdə 195,8 milyon kilovat/saat), Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidmeti üzrə 83,6 milyon kilovat/saat (İES-lərdə 54,7 milyon kilovat/saat, SES-lərdə 21,2 milyon kilovat/saat, güneş stansiyalarında 7,7 milyon kilovat/saat), müstəqil elektrik stansiyaları üzrə 588,5 milyon kilovat/saat olub. Birinci rübdə elektrik enerjisinin ixracı 483,2 milyon kilovat/saat olmaqla ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 29,9 milyon kilovat/saat azalıb. Elektrik enerjisinin idxali 27 milyon kilovat/saat olub, keçən ilin ilk rübünə nisbətən 14 milyon kilovat/saat azalıb.

Ermənistanda virusun yayılmasının mənbəyi biolaboratoriyalardır?

Rusyanın "Moskovskiy komsomolets" nəşri bir sıra məsələlərə şok doğuracaq aydınlıqlar gətirib

Ermənistanda koronavirusun sürətlə yayılması ətrafinda yeni qalmaqla baş qaldırıb. Bu gün orada sual olunur ki, axı necə ola bilər, səhiyyə nazirliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən xəstəliklərin profilaktikasına nəzarət milli mərkəzinin 14 mütəxəssisi koronavirus infeksiyasına yoluxsun? Belə ki, Pentaqonun maliyyə dəstəyi ilə yaradılan və ən müasir avadanlıqlarla, öncül texnologiyalarla təchiz edilən laboratoriya Ermənistanda təhlükəli infeksiyaların yayılması riskinin qarşısını alınması üçün istifadə edilibsə, bu zaman sual yaranır - əgər həmin qurumun əməkdaşları yoluxmadan qoruna bilmirlərsə, bu zaman həmin laboratoriya bütöv bir dövleti necə qoruya bilər?

Ermənistanda hazırlı vaxtda 12 biolaboratoriya fəaliyyət göstərir və onların hər biri Amerikanın hərbi idarəsinin bioloji təhlükədən qorunmaq programı çərçivəsində yaradılıb

Bu və digər suallarla Rusyanın "Moskovskiy komsomolets" nəşri çıxış edib. Yazida ehtimal olunur ki, ölkəde koronavirusun yayılmasının əsas mənbəyi, məhz adıçəkilən mərkəzdən yayılıb. Sı-

TAT: "Ermənistanda hazırlı vaxtda 12 biolaboratoriya fəaliyyət göstərir və onların hər biri Amerikanın hərbi idarəsinin bioloji təhlükədən qorunmaq programı çərçivəsində yaradılıb", yazan "MK" hemçinin qeyd edir ki, bu program 25 ölkədə fəaliyyətdədr. Ermənistən ise həmin programda 2008-ci ildən qoşulub. Bildirilir ki, hazırda İrəvanda 3 laboratoriya fəaliyyət göstərir - xəstəliklərin profilaktikasına nəzarət milli mərkəzində, qida məhsullarının təhlükəsizliyi dövlət xidmətində və "Nork" klinik xəstəxanasında: "Regional laboratoriylar isə misal üçün, Gümrüdə, Vanadzordə, İcəvanda və Martunidə yerləşir. Bu şəbəkənin yaradılması üçün ABŞ 50 milyon dollara yaxın vəsait xərcleyib".

Müəllif hesab edir ki, Ermənistəndəki laboratoriyalardan infeksiyanın yayılması

Əziz Cavanpur: "Ermənistən strateji cəhətdən itirəcək"

Artıq İranın rəsmiləri və tanınmış ictimai-siyasi xadimləri, politoloqları da belə qənaətə gəlməkdədirler ki, eğer Ermənistən İsraille diplomatik elaqələr baxımından səfirlilik açmaq niyyetini davam etdirəse, bu qərar ermənilərə heç də yaxşı proqnozlar vəd etmir. SiA xarici mətbuata istinaden xəber verir ki, İran İslam Respublikasının Azad iniversitetinin rəhbəri Əziz Cavanpura görə, Ermənistən bundan heç bir xeyir qazana bilməyəcək. "Ermənistən İsraille münasibətlərindən heç bir nəzəreçarpan qazancı olmayaq. Ancaq Ermənistənin itiricəyi bir şey var ki, o da strateji xarakter daşıyır", deyən Cavanpur işarə edib ki, həmin strateji itki İranla olan münasibətlərin pozulmasıdır.

Azərbaycanda elektrik enerjisinin istehsalı artıb

Energetika Nazirliyi cari ilin ilk rübündə Azərbaycan üzrə elektrik enerjisinə dair operativ məlumatı açıqlayıb. Nazirlikdən AZORTAC-a bildirilib ki, rüb ərzində respublika üzrə elektrik enerjisinin istehsalı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 175,1 milyon ki-

lovat/saat (2,57 faiz) artaraq 6 milyard 967,7 milyon kilovat/saat olub.

Hesabat dövründə keçən ilin ilk rübüne nisbətən elektrik enerjisinin istehsalı istilik elektrik stansiyalarında (IES) 257,3 milyon kilovat/saat artaraq 6 milyard 657,6 milyon kilovat/saat, su elektrik stansiyalarında (SES) 83 milyon kilovat/saat azalaraq 220,5 milyon kilovat/saat, digər mənbələr (küllək, günəş və Bərk məsiət tullantılarının yandırılması zavodu) üzrə isə 0,9 milyon kilovat/saat artaraq 89,7 milyon kilovat/saat olub. Küllək elektrik stansiyalarında 24,9 milyon kilovat/saat, günəş elektrik stansiyalarında 9,1 milyon kilovat/saat, Bərk məsiət tullantılarının yandırılması zavodunda 55,6 milyon kilovat/saat elektrik enerjisi istehsal edilib.

Rüb ərzində elektrik enerjisinin istehsalı "Azərenerji" ASC üzrə 6 milyard 295,6 milyon kilovat/saat (IES-lərdə 6 milyard 99,8 milyon kilovat/saat, SES-lərdə 195,8 milyon kilovat/saat), Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti üzrə 83,6 milyon kilovat/saat (IES-lərdə 54,7 milyon kilovat/saat, SES-lərdə 21,2 milyon kilovat/saat, günəş stansiyalarında 7,7 milyon kilovat/saat), müstəqil elektrik stansiyaları üzrə 588,5 milyon kilovat/saat olub. Birinci rübdə elektrik enerjisinin ixracı 483,2 milyon kilovat/saat olmaqla ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 29,9 milyon kilovat/saat azalıb. Elektrik enerjisinin idxali 27 milyon kilovat/saat olub, keçən ilin ilk rübüne nisbətən 14 milyon kilovat/saat azalıb.

Ermənistanda virusun yayılmasının mənbəyi biolaboratoriyalardır?

Rusyanın "Moskovskiy komsomolets" nəşri bir sıra məsələlərə şok doğuracaq aydınlıqlar gətirib

Ermənistanda koronavirusun sürətlə yayılması ətrafinda yeni qalmaqla baş qaldırıb. Bu gün orada sual olunur ki, axı necə ola bilər, səhiyyə nazirliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən xəstəliklərin profilaktikasına nəzarət milli mərkəzinin 14 mütəxəssisi koronavirus infeksiyasına yoluxsun? Belə ki, Pentaqonun maliyyə dəstəyi ilə yaradılan və ən müasir avadanlıqları, öncül texnologiyalarla təchiz edilən laboratoriya Ermənistanda təhlükəli infeksiyaların yayılması riskinin qarşısını alınması üçün istifadə edilibsə, bu zaman sual yaranır - eger həmin qurumun əməkdaşları yoluxmadan qoruna bilmirlərsə, bu zaman həmin laboratoriya bütöv bir dövleti necə qoruya bilər?

Ermənistanda hazırlı vaxtda 12 biolaboratoriya fəaliyyət göstərir və onların hər biri Amerikanın hərbi idarəsinin biooji təhlükədən qorunmaq programı çərçivəsində yaradılıb

Bu və digər suallarla Rusyanın "Moskovskiy komsomolets" nəşri çıxış edib. Yazida ehtimal olunur ki, ölkədə koronavirusun yayılmasının əsas mənbəyi, məhz adlıqılık mərkəzdən yayılıb. Sl-

TAT: "Ermənistanda hazırkı vaxtda 12 biolaboratoriya fəaliyyət göstərir və onların hər biri Amerikanın hərbi idarəsinin biooji təhlükədən qorunmaq programı çərçivəsində yaradılıb", yanan "MK" həmçinin qeyd edir ki, bu program 25 ölkədə fəaliyyətdədr. Ermənistən isə həmin program 2008-ci ildən qoşulub. Bildirilir ki, hazırda İrvanda 3 laboratoriya fəaliyyət göstərir - xəstəliklərin profilaktikasına nəzarət milli mərkəzində, qida məhsullarının təhlükəsizliyi dövlət xidmətində və "Nork" klinik xəstəxanasında: "Regional laboratoriylar isə misal üçün, Gümrüde, Vanadzorda, İcəvanda və Martunidə yerləşir. Bu şəbəkənin yaradılması üçün ABŞ 50 milyon dollara yaxın vəsait xərcleyib".

Müəllif hesab edir ki, Ermənistəndəki laboratoriyalardan infeksiyanın yayılması

Ölkəmizdə koronavirusa qarşı qabaqlayıcı tədbirlər davamlıdır

Dünyanın bir parçası olan Azərbaycanda da koronavirus ("COVID-19") infeksiyasi yolu xalı halları aşkarlanıb. Dünyada tügyan edən koronavirus "COVID-19" infeksiyasının ölkəmizdə yarada biləcəyi təhlükənin qarşısının alınması məqsədilə, təxirəsalınmaz tədbirlər davam etdirilir. Təbii ki, bununla bağlı dövlətimiz tərəfindən qabaqlayıcı tədbirlər görülüb.

Ölkəmizdə həyata keçirilən siyaset, ilk növbədə, vətəndaşın rifahının yaxşılaşdırılması və təhlükəsizliyinin təmin edilməsidir. Müxtəlif resurslardan əldə edilən gəlirlər, ilk növbədə, əhalinin sosial xərclərinə yönəldilir. Dövlətimiz tərəfindən koronavirusa yolu xalı halalarının müyyənəşdirilməsi, bəzi sosial izolyasiya tədbirlərinin tətbiq edilməsi barədə qərarlar verilib və əməli tədbirlər reallaşib. Bütün uşaq bağçaları, məktəblər və universitetlər bağlanıb. Virusun yayılmasının geniş miqyas almaması üçün əlavə məhdudiyyətlər tətbiq edilib və 2020-ci il aprelin 5-dən bütün ölkə üzrə karantini elan edilib.

Vətəndaşların layiqli həyat şəraitinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, hazırlıq global problemin təsirindən müdafiəsi Azərbaycan dövləti üçün ən vacib və prioritet məsələdir.

ÜST ekspertlərinin də qeyd etdikləri kimi, Azərbaycan həzirki qlobal təhlükənin ölkə əhalisine təsirini mümkün qədər minimallaşdırmaq üçün ən səmərəli tədbirlər həyata keçirən ölkələrdən biridir. Koronavirusla bağlı məlumatlardan təşvişə düşmək deyil, bu təhlükənin yayılmasına daha dəhşətli fəsadlar töretməsinə qarşı hər kəs birleşməlidir.

Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı yanında "COVID-19"-a qarşı Mübarizə Fonduna 5 milyon ABŞ dolları mebləğində ianə de verib. Beləliklə, Azərbaycan bütün postsovət və Avrasiya məkanında belə bir addım atmış yeganə ölkə olub.

Onu da vurğulamaq yerine düşər ki, hazırda ölkəmizdə

20-dən çox xəstəxanada koronavirus xəstələri müalicə alır. Təbii ki, bu günlərdə istifadəye verilən dünya standartlarına

tinən Baş direktoru Tedros Qebreyesusun "COVID-19"-un təsirinin və miqyasının məhdudlaşdırılması istiqamətində

Azərbaycan Prezidentinin siyasetini təqdir etməsinən bəhs olunur. Vurğulamaq yerinə düşər ki, Azərbaycan infeksiyanın yayılmasına qarşı olduqca cəvik reaksiya vermış oldu. Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargah yaradıldı. Bundan başqa, Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu təsis edildi. Bu gün koronavirusa yolu xalı bütün pasientlər Azərbaycanın ən yaxşı xəstəxanalarında dövlətin hesabına müalicə olunur. Azərbaycan vətəndaşları başqa ölkələrdən təxliyə edilərək Azərbaycana çatdırılırlar.

Birleşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycandakı bölməsi Azərbaycanın hökumətinin "COVID-19" virusunun yayılmasının qarşısını almağa yönəlmış səylərini yüksək qiymətləndirib və xüsusi karantin qətnamələrində təsbit edilmiş çağırışları və tədbirləri dəstəkliyib.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

Şəbnəm Həsənova: Dünya birliyi Dağılıq Qarabağda keçirilmiş saxta seçimləri birmənalı şəkildə rədd etdi

Beynəlxalq müsəlbatlər sisteminə nəzər yetirsək, görərik ki, II Dünya müharibəsindən sonra dünya dövlətləri, ümumiyyətə hazırla mövcud olan belə bir çətin vəziyyətlə ilk dəfədir üz-üzə qalıb. Belə ki, dünya dövlətləri və xalqları bütün digər dərəcələrini kənara qoyaraq, ümumi və gözə görünməz düşmən olan COVID-19-a qarşı birgə mübarizə aparırlar.

Lakin insanların və xalqların yumruq kimi birləşdiyi bir məqamda, insanlıqın eksinə dayanan aktorlar da yox deyil. Bəşəriyyətin sınağı çəkildiyi və Azərbaycanın da dünya ilə həmərliklilik nümayiş etdirirdi bir vaxtda Ermənistən yenə də öz məkrili siyasetindən el çəkmədiyinin şahidi olduq. Belə ki, "koronavirus bələsindən ən tez necə qurtula bilərik?", - deyə dünyanın ürəyinin tək bir arzu ilə çırpındığı zaman kəsiyinə Ermənistən neinki bu qorxunc virusla mübarizə aparmaq məsələsində ümumi axının eksi istiqamətində hərəket edir, hətta Azərbaycanın ezelə torpağı olan Dağılıq Qarabağda "seçkilər" keçirməkə şou göstərir. Bu addım, heç şübhəsiz, belə bir vaxtda Azərbaycana qarşı deyil, eyni zamanda, beynəlxalq aləmə meydən oxumaq deməkdir.

Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında politoloq Şəbnəm Həsənova bildirib.

Politoloq deyib: "Birincisi, bu, bir daha onu sübut edir ki, humanizm prinsiplərini pozan Ermənistən üçün bir dövlət olaraq koronavirus pandemiyasının insanların həyatına necə təsir edəcəyi maraqlı deyil. İkinci isə işgalçi Ermənistən Dağılıq Qarabağda "seçki" keçirməkə bir dəha beynəlxalq hüququ saymadığını nümayiş etdirdi.

Dünya birliyinə də məlumdur ki, Azə-

cavab verən "Yeni klinika" da bu xəstəxanalar sırasındır. Eyni zamanda, maska istehsal edən müəssisənin fəaliyyətə başlaması da görülən işlərin davamıdır. Bu və ya digər qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi, ölkəmizdə dövlət tərəfindən insana ayrılan diqqət dünya mətbuatında da əksini tapmış olur. Çinin 100 milyondan çox çap ve onlayn abunəçisi olan "China Daily" qəzətində Azərbaycanın "COVID-19" pandemiyası ile mübarizəsinə dair məqələ çap olunub. Məqalədə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı

beycanın Dağılıq Qarabağ bölgəsi və etraf yeddi rayonu işğal olunub. Əvvəla, bu beynəlxalq hüququn bütün norma və prinsiplərinin kobudcasına pozulması deməkdir. Bu ərazilərdə azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə aparılıb ki, belə bir şəraitdə "seçkidən", beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində dövlətlər üçün müyyənəşdirilən və onlara xas olan hər hansı bir fəaliyyətdən səhəbə gedə bilmez. Çünkü seçki beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən qəbul edilən bir hadisə olmaqla yanaşı, eyni zamanda, beynəlxalq münasibətlər sisteminin tamhüquqlu üzvü olan dövlətlər tərəfindən həyata keçirilir ki, bu, həm də beynəlxalq standartlara cavab verən bir telebdür. Eyni zamanda, Ermənistən özünün də üzv olduğu ATƏT-in 1990-ci il Kopenhagen Sənədi demokratik seçimlərə bağlı bu qurumun əsas prinsipidir. Bu sənəd təşkilatla üzv ölkələrin prosesləri davamlı və ədalətli tətbiq etməsi üçün bütün öhdəlikləri özündə ehtiva edir. Deməli, Azərbaycanın işğal edilmiş ərazisi olan Dağılıq Qarabağda "seçki" keçirilməsi Ermənistən təşkilatla üzv ölkə kimi bu prinsipi və təşkilat qarşısında götürdüyü bütün öhdəlikləri kobudcasına pozması deməkdir. Bu "seçkilər" beynəlxalq hüququn aktorları tərəfindən qəbul olunan normal seçimlərdən tamamilə fərqlidir və heç bir legitimliyi yoxdur.

Xatırladaq ki, Dağılıq Qarabağda 2020-ci il martın 31-də təşkil olunan və ümumi seçki kimi qələmə verilən "prezident və parlament seçimləri" şousu beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən birmənalı şəkildə rədd edildi. Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarında keçirilən qondarma "seçkilər" in qanunsuzluğunu BMT-dən sonra dünyada ikinci ən böyük siyasi platforma sayılı Qoşulmama Hərəkatına üzv olan 120 dövlətin yekdil qərarı ilə bir dəha təsdiqləndi. ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkəleri ABŞ, Fransa və Rusiya bu qondarma seçki şousunu pislə-

yərək tanımadıqlarını bəyan etdilər. 57 dövlətin üzv olduğu İslam Əməkdaşlıq Təşkilati, Türk Şurası, Türk Dülli Ölkələrin Parlament Assambleyası, GUAM, ATƏT Parlament Assambleyası, Avropa İttifaqı, NATO, bundan əlavə Çexiya, Estoniya, Latviya, Litva, Rumınıya, Bolqarıstan, Finlandiya, Almaniya, İtaliya, Monteneqro, Böyük Britaniya, Belçika, İsveç, Xorvatiya, İran, Kanada, Norveç və s. kimi ayrı-ayrı dövlətlər de bəyanatlarla çıxış edərək principial mövqə ortaya qoyular və qondarma seçkini tanımadılar.

Azərbaycanın strateji tərəfdası olan qardaş Türkiyə, digər strateji tərəfdasıımız Gürcüstan və Ukrayna isə neinki qondarma seçimlər haqqında sərt mövqə sərgilədilər, onlar ümumiyyətlə, bu şounun keçirilməsinə etiraz etdilər. Bundan əlavə, Ermənistən tərəfi çalışırkı ki, saxta seçimlər dünən bir səra dövlətlərinənden müşahidəçilər gələnlər, lakin dəvet olunanların hamısı bu təklifdən imtina etdi. Bu da işğalçı ölkənin ümidi lərini puça çıxardı. Tarixə qisaca nəzər yetirsək, görərik ki, beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində indiyədək keçirilən bütün seçimləri birmənalı olaraq qəbul etməyib.

Əlbəttə ki, bu, hər şəyden əvvəl, cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan diplomatiyasının növbəti uğuru və qələbəsidir. Bu gün uğurla həyata keçirilən xarici siyaset kursu ölkəmizin haqlı mövqeyinin dünən birliyinə çatdırılması missiya-sında mühüm rol oynayır. Eyni zamanda, beynəlxalq aləmdə kifayət qədər tanınmış politoloq və siyasetçilərin qondarma qurumun saxta seçimlərlə bağlı verdikləri bəyanatlar da Ermənistən işğalçı siyasetinə etirazın bariz nümunəsidir.

Ermenistan rehbərliyi hələ də dərk etmir ki, belə saxta seçimlər keçirməkə beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin kobud şəkildə pozur. İşğal olunmuş Dağılıq Qarabağda seçimlər yalnız Azərbaycan Konstitusiyası çərçivəsində və Azərbaycan dövlətinin nəzarəti altında keçirilə bilər".

"Çirkli kampaniyanın iflasa uğradığı göz qabağındadır"

Azərbaycan dövlətinin heç bir hərbi-siyasi bloka qoşulmaması, ölkə Prezidenti

İlham Əliyevin siyasetinin yalnız və yalnız milli maraqlarımıza xidmət etməsi dünyadakı bir sıra siyasi çevrələrin və mərkəzlərin ürəyincə deyil.

Bunu hər bir Azərbaycan vətəndaşı bilməlidir. Elə bu səbəbdən də onlar çalışırlar ki, bizim işlərimizə maneələr yaratsınlar, inkişafımıza əngəl tərəsinə, bizi zəiflətsinlər, özərlərində asılı vəziyyətə salsınlar". Bunu SIA-ya Yurdəş Partiyasının sədri Mais Səfərli deyib.

Onun sözlerine görə, bu gün dünən bütün aparıcı dövlətlərdən, bir çox beynəlxalq təşkilatın dəhlizlərində kök salmış anti-azərbaycan şəbəkə mövcuddur: "Həmin çevrələrin içinde erməni diasporunun və lobbisinin də rolü çoxdur. Bizi qarabaqara izləyən, fürsət düşdükçə ölkəməzə pislik etmək istəyən bu çirkin və məkrli şəbəkə bütün bəşəriyyət üçün indiki son dərəcədə gərgin dənəmdə -koronovirusun dünənədə fəlakət halı yaratdığı bir vaxtda da öz çirkin əməllərindən əl çəkmir. Onların maliyyə dəstəyi ilə yaradılmış və dünən müxtəlif ölkələrindən "YouTube", "Facebook" və s. kimi sosial şəbəkələrdə yayılan çoxsaylı oyuncaq televiziylər vasitəsilə ölkəmizdə xaos, çaxnaşma, kütləvi psixoz yaratmağa cəhd edirlər. Həmin televiziylərin daimi müsahibləri və şərhçiləri, daha doğrusu şərəfilər Əli Kərimli, Cəmil Həsənov, Gülətən Hacıbəlli, Arif Məmmədov, Qubad İbادoğlu və başqa radikal müxalifətlər yorulmadan gecə-gündüz ağızlarına gələni danışır, insanlarda acizlik, ümidişlik yaratmağa çalışırlar.

Mən bu siyasetbazlara bir sual verim: Əgər ölkəmizdəki durum sizlərin dediyi kimidirsə, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı koronavirusla mübarizədə atlığı cəvik addımlara, əle aldığı qabaqlayıcı, səmərəli tədbirlərə görə Azerbaycan rəhbərliyinə xüsusi təşəkkür edərdim?

Hər bir vətəndaşımız çox gözəl bilir ki, əhalinin həyət və sağlamlığının qorunmasından, bu təhlükəli infeksiyaya yolu xalı məjalicəsinin təşkilində, karantinə alınmış minlərlə insanımızın bütün ehtiyaclarının təmənnasız ödənilməsində dövlətimiz mümkün olan hər şeyi edir. Səhiyyəmizin imkanları günbəgün genişləndirilir. Yeni böyük 560 yerlik müasir klinikaların bu məqsədlər üçün istifadəye verilməsi, çox qısa zamanda maska və digər qoruyucu vasitələr istehsal edən müəssisənin işə salınması, hər biri 200 yerlik olan dəha 6 modul tipli xəstəxananın tikintisine qərar verilməsi, mövcud zavodlarımızda əhalinin dezinfeksiya spirtinə ehtiyacının ödənilməsinin təmin edilməsi bunun sübutudur. Hər kəs yaxşı bilir ki, məhz ölkə rəhbərliyinən vaxtında atlığı addımlar Azərbaycanı İtalyanın, Fransanın, İranın, İspanyanın, ABŞ-in vəziyyətinə düşməkdən xilas etdi.

Mən, bir siyasetçi kimi bütün dünyada dövlət rəhbərlerinin koronavirusla mübarizədə fəaliyyətini izləyirəm. Ədalət naminə demək istəyirəm ki, Prezidentimiz İlham Əliyev, 1-ci Vitse Prezidentimiz Mehriban xanım Əliyevanın bu günlərdə, bu ekstremal vəziyyətdə göstərdikləri fəaliyyətlər əsl fədakarlıqdır. Dövlətimiz bu ağır günlərdə vətəndaşlarımıza, işləyən insanlara, sahibkarlara dəyən ziyanın yüngülləşdirilməsində, iqtisadi subjektlərin itkilərinin minimallaşdırılmasında, aztəminatlı ailələrin, işsizlərin maddi ehtiyaclarının qarşılıqlılaşdırılmasında, atlığı addımlar da çox önemli tədbirlər sırasındadır. Bir sözə, antiazərbaycan şəbəkəsinin bize, ölkəmizə qarşı apardığı növbəti çirkli kampaniyanın da iflasa uğradığı göz qabağındadır".

Ceyhun Rasimoğlu

Pandemiya Ermənistanın mövcudluğunun sonu ola bilər

Rusiya xüsusi xidmət orqanları Çində olduğunu kim Ermənistana təhlükəli bir yolu xucuvi virus gətirəsə, bu ölkə nə edə bilər? deyə ermənilər narahat olmağa başlayıblar. Bir sözlə, ermənilər özlərin-dən və illərlə etyindən yapışığı böyük qardaşlarından da şübhələnməyə başlayıblar. Əslində, xəstəlik qarşısında aciz qalan və pandemiyanın bu ölkənin sonunu gətirəcəyi ni düşünən ermənilər hər zaman ol-duğu kimi yənə də günahkar axtarı-sındadırlar. Bu dəfə düşdükləri aci-naçaqlı vəziyyətlə bağlı günahı Rusiyanın üstünə atmaq, yənə də han-sısa yolla vəziyyətdən çıxmak arzu-suṇadırlar. Vəziyyət isə Ermənistanda onların düşündüklərindən də da-ha acinacaqlı və daha ağırdır.

Ermənistən Milli Xəstəliklərə Nəzaret

ve Profilaktika Mərkəzinin yaydığı məlumatlar ölkədə hökm sürən acinacaqlı vəziyyətin olması barədə nəticə çıxarmağa əsas verir. Çünkü ölkədə hər gün durmadan və sūretlə artan yolu xuxma halları, bununla yanaşı xəstəliklərə mübarizə üçün ən adı şəraitin belə olmaması özü belə bir nəticəyə gəlmək üçün yetərlidir. Üstəlik dərman preparatları saridan qılıq, qida çatışmazlığı, əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin aşağı, yoxsulluq səviyyəsinin isə yuxarı olması da ölkə üçün çox böyük risk proqnozlaşdırır. Nəzərə almaq lazımdır ki, belə yoxsulluq vəziyyətində, aqraq şəraitində yaşayış insanların immun sistemindən, yeni onların orqanizmlərinin xəstəliklərə mübarizəyə hazırlığından səhbat belə gedə bilməz və bu da, öz növbəsində, ən yaxın zamanda ermənilərin daha böyük itgilər verəcəyinə şübhə yeri belə qoymur.

Ermənistanda problemlər təkcə sadalanınlara bitmir. Bütün bu qeyd olunanlarla yanaşı bu ölkədə acinacaqlı antisanitariya şəraitinin hökm sürdüyü də sərr deyil. Ayrı-ayrı bölgeler bir yana, bu ölkənin paytaxtında belə zibil tullantılarının nəhəng təpələrə çevrildiyi ölkə mətbuatında öz əksini tapır. Meisət tullantılarının, zibilin daşınmasında uzun zamandan bəri mövcud olan problemlərin, narazlılıqların fonunda hər təref antisanitariya vəziyyətindədir. Bir sözlə, Ermənistən bütövlükde virus, bakteriya yığınıdır və bu baxımdan burada insanların bir-birini yolu xuxmasına ehtiyac yoxdur, elə mövcud vəziyyət yolu xuxma mənbəyidir.

İndi erməniləri daha çox narahat edən odur ki, Ermənistanda koronavirus infeksiyası halları qonşu dövlətlərlə müqayisədə daha çox sayıda qeydə alınır. Bu menada, yəni narahat olmaqdə onlar hardasa haqlıdırlar da. Hətta əhalisi onların əhalisindən üç dəfə çox olan Azərbaycanda virusa yolu xuxanın sayının az olması erməniləri daha çox qırıcılandırır. Çünkü başa düşürər ki, əger onların əhalisinin sayı Azərbaycandakı qədər olsayıdı indi koronavirus xəstəliyi barədə ortaya çıxan statistik göstərici təbii ki, ən azından üç dəfə artıq olacaqdı. Ermənistən Gürcüstandan da geri qaldığı utancla qarşılanır və ermənilər açıq şəkildə etiraf edirlər ki, onlar koronavirus infeksiyasına yolu xuxma statistikasından və real riskdən başqa hər sahədə qonşularından geridə qalırlar.

Bəli, Ermənistanda yayılan bütün son hesabatlar göstərir ki, mövcud hökumət ar-tan koronavirus infeksiyası ilə nə edəcəyini bilmir. Ölkədə həkimlər, xüsusən tibb bacıları, xəstəxanalarla yerlər, çarpayıllar, havalandırıcılar, maskalar və digər həyatı vacib olan heç nə yoxdur. Belə olan halda, ölkəni nə gözlədiyini hər bir Ermənistən vətəndaşı,

elecə də hamı çox yaxşı başa düşür. Başa düşür ki, pandemiya Ermənistən mövcudluğunun sonu ola bilər.

Əslində, koronavirus kimi belə bir xəstəliyin fonunda ermənilər bir tərəfdən də müharibə, hücum məruz qalmış qorxusu yaşayırlar. Düşünürər ki, birdən Azərbaycan tərəfi hərbi əməliyyat, hücum barede qərar verərsə nə olacaq? Üstəlik, qısamüddətli deyil, bu dəfə əksinə, Azərbaycan çox güclü hücum keçər ermənilərin, ümumilikdə Ermənistən vəziyyəti necə olacaq?

Azərbaycanda da xəstəliyə yolu xuxma hallarının mövcudluğuna fonunda ermənilər bilirlər ki, ölkəmizdə olan vəziyyət onlara müqaişəyə gəlməzdir. Yəni, Ermənistən tərəfi çox yaxşı başa düşür ki, ölkəmizdə pandemiya ilə bağlı problemlər varsa da, bunun arxasında dayanmağa qüdrətimiz də var. Bəlli dir ki, Azərbaycan hər zaman olduğu ki-

mi indi dəha artıq dəre-cədə ermənilər də, virusla da mübarizə aparmaq əzmindədir. Həm də ermənilər yaxşı bilirlər ki, ölkəmiz yaxınlıqda bu koronavirusa da, dünya böhranına da evvəlcədən hazırlıq olub. Ölkəmizin qızıl və valyuta ehtiyatları, neft ehtiyatlarının varlığına əmin olan Ermə-

nistən qorxuya düşməsi heç də təsadüfi deyil və qarşımızda bir anda diz çökəcəklərini bildiklərinə görədir. Bu narahatlıq, bu qorxu ona görədir ki, Azərbaycanın eyni zamanda bu qədər təbii ehtiyatları, iqtisadi qüdrəti fonunda Ermənistən təbii qaza görə belə Rusiya qarşısında dilənçiye çevrilib. Təbii qaz bu ölkədə probleme çevrilib və uzun müddətdir ki, Ermənistən hökuməti qazın qiymətlerinin tənzimlənməsi, eləcə də ölkənin qazla teminatı üçün Rusiyaya yalvarmaq məcburiyyətində qalıb. Bəlkə də elə buna görə onlar koronavirusla bağlı günahı Rusiyanın üstüne atmaq, rusları günahlanırmış istəyirler ki, əvəzində nə isə qopara bilsinlər. Ən azindan bəlkə də şübhə toxumu səpirlər ki, böyük qardaşlarına təsir edə bilsinlər. Amma dərək etməlidirlər ki, bunun heç bir faydası yoxdur və belə olsa da hətta bu onlar üçün çıxış yolu ola bilməz.

Bütün qeyd olunan faktlar onu deməyə əsas verir ki, onsu da marginallaşmış vəziyyətdə qalan, dala-na dırənən Ermənistən bu virus, yəni koronavirus tamamilə çıxmaz və acinacaqlı vəziyyətə salıb. Bu ölkənin əhalisi ölüm-qalım mübarizəsi ilə üz-üzə olduğunu çox yaxşı başa düşür. Başa düşür ki, Ermənistən üçün bu pandemiya son hesab oluna bilər.

Inam HACIYEV

Inzibati Xətalar Məcəlləsinin 211-ci maddəsinə əsasən, qaydaları pozan şəxslər 5 min manata qədər pul cəzasına cəlb edilə bilər". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq üzrə elmlər doktoru, Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının üzvü, "Sosial Hüquqların Araşdırılması" İctimai Birliyinin sədri Mayis Əliyev karantin qaydalarına riayet etməyən şəxsləri daha sərt qaydalar çerçivəsində hansı cəzaların gözlediyi ilə bağlı danışarkən deyib.

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahın bundan sonra daha sərt qaydaların tətbiq edilə biləcəyi ilə bağlı açıqlamasına münasibət bildiren hüquqşunas deyib ki, daha sərt qaydalar dedikdə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 211-ci maddəsi nəzərdə tutula bilər: "Bu maddəyə əsasən, həmin sanksiyaları tətbiq edə bilərlər ki, qaydalara riayet etməyən şəxslərə cəzalar tətbiq edil-

"Ermənilər lazımlı gəlsə iblislə də, şeytanla da ittifaqa girərlər"

İbəttə, İran üçün xoş deyil ki, gizli müttefiqlik elədiyi Ermənistən İsraille diplomatik əlaqələr qursun, ticarət və iqtisadi əlaqələri və sair qaydaya salsın. Bunu SİA-ya müsbətində politoloq Qabil Hüseynli deyib. Politoloq qeyd edib ki, siyasetdə yazılmamış qanunlar var və hər bir dövlət öz maraqlarını düşünür və onun uğrunda mübarizə aparır. "İndiki halda Ermənistən üçün İsraille eməkdaşlıq Azərbaycana qarşı mübarizədə mühüm rol oynaya bilər. Yəni ermənilər qarşalarına qoydukları milli hədəfləri yerine yetirmek üçün lazımlı gəlsə iblislə də, şeytanla da ittifaqa girərlər. Onlar bu gün İsraille əlaqə qurmağı can atırlar, diplomatik münasibətlər yaratmaq istəyirlər və sair. Yeri gələndə belə deyək, İranı ayaqlayaraq onun üstündən keçib öz məqsədlərinə nail olmaq üçün hər şey edəcəklər. Bu erməni xisletinə, erməni ikiüzlülüyü dəlalet edən əsas əlamətlərdən biridir və İran özü də kifayət qədər səmimi deyil.

İndi qədər ermənilərin tarix boyunca satmadığı, arxadan zərbə endirmədiyi dövlət və yaxud da qurum varmı? Ermənistən bütün tarixi xəyanətlər və bu cür satqınlıqlarla doludur. Doğrudur, Ermənistən deyə bilər ki, milli maraqlarımız belə teləb edir və bu gün İsraille eməkdaşlıq, diplomatik münasibətlərin yaradılması beynəlxalq hüquq normalarına uyğundur. Amma o tərəfdən də Ermənistən İran'a, öz müttefiqinə xəyanət edir. Lazım geləndə Ermənistən İran'a arxadan xəncər də sancacaq. Bu, həmin xalqın da, dövlətin də xisletində olan bir şeydir. Amma, çətin ki, Ermənistən İsraille münasibətləri Azərbaycan qədər normaya sala bilsin", deyə Qabil Hüseynli bildirib.

Inam HACIYEV

"Qanunsuz seçki münaqişənin həlli üçün heç bir hüquqi baza yarada bilməz"

Qondarma Dağılıq Qarabağ Respublikasında (DQR) bu günlərdə keçirilmiş Azərbaycan konstitusiyasına və beynəlxalq normalarla tam zidd seçkinin bütün dünyada tərafindən pişlənməsi və birmənalı tanınmaması tarixi əhəmiyyəti faktıdır və Azərbaycanın şəksiz üstünlüklerini bir daha nümayiş etdirir". Bunu SİA-ya açıqlamasında "Bakı Xəbər" qəzeti-nin baş redaktoru, siyasi şərhçi Aydin Quliyev deyib.

Onun sözlərinə görə, bu seçkilərin qlobal olaraq pişlənməsi Azərbaycanın ərazi bütövüyünün növbəti dəfə tanınması faktıdır: "Dünya açıq etiraf və bəyan etdi ki, bu qanunsuz seçki Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün heç bir hüquqi baza yarada bilməz və belə proseslər sülh danışqlarına maneçilik etməkdən başqa bir şey deyil. Dağılıq Qarabağda qondarma seçkinin bütün dünyada boyu ignor edilməsi həm problemin əsil mahiyəti barədə dünyada rəylərin daha da möhkəmlənməsinə səbəb oldu, həm də Ermənistən təqsiri üzündən dalana girmiş sülh prosesində məhz Azərbaycanın mənafelərinə uyğun mərhələnin açılmasına öz süretləndirici tesirini göstərib".

Politoloq bildirib ki, beynəlxalq reaksiyaların ən əhəmiyyəti məqamı bu oldu ki, dündən yənə Qarabağ probleminin ən edaletli həlli üçün hansı hüquqi bazanın möqbul olduğunu nümayiş etdirdi və ermənilərin yaratmaq istədiyi hüquqi çərçivənin yolverilmesi, ziyanlı, dağıcı və tanınması qeyri-mümkün olduğunu sübut etdi: "Danışqlar prosesində irəliləyiş üçün ən uyğun hüquqi yanaşmaları tətbiq etmek üçün Qarabağdaqı seçkilər barədə beynəlxalq ittihəmçi və inkarçı bəyanatlar olduqca böyük əhəmiyyət daşıyır. Bundan sonra Ermənistən qondarma seçki ilə uydurma "DQR"-ni tanıtmağa yeni cəhd göstərdiyi halda, daha sarsıcı əks-zərbə aldı. Danışqların sonrakı raundlarında bu əsəssiz seçkilər pozuluqlu cəhd kimi Ermənistən rehbərliyinə xatırladılacaq. Sülh danışqlarında Ermənistən rehbərliyinin diskomfort vəziyyəti daha da güclənəcək".

A.Quliyev vurğulayıb ki, qondarma seçkilər barədə beynəlxalq reaksiyaların başqa bir əhəmiyyəti tərfi də var: "Dünya bir daha əmin oldu ki, Ermənistən işğalçı ölkədir və Azərbaycan torpaqlarını dincliklə heç cür qaytarmaq niyyətində deyil. Beynəlxalq reaksiyaları həm də Azərbaycanın haqlı mövqeyinə dəstək və zorən güc yoluna əl atacağı təqdirdə onun mövqelərinin dünyada anlayışla qarşılanaqına razılıq eləməti kimi də qəbul etmək olar. Ermənistən qondarma seçki ilə uydurma "DQR"-ni tanıtmağa yeni cəhd göstərdiyi halda, daha sarsıcı əks-zərbə aldı. Danışqların sonrakı raundlarında bu əsəssiz seçkilər pozuluqlu cəhd kimi Ermənistən rehbərliyinə xatırladılacaq. Sülh danışqlarında Ermənistən rehbərliyinin diskomfort vəziyyəti daha da güclənəcək".

Qaydaları pozanlar 5 min manata qədər pul cəzasına cəlb edilə bilər

bilsin. Məsələn, bura aiddir, icazə alınan fəaliyyətlər sahəsinə aid olmadığı halda, işçilərinə icazə alan şəxslər, və yaxud əmək məqəvili, həmçinin xidməti məqəvili əsasında işləməyən insana icazə alınması və s. Bu karantin qaydalarının pozulması deməkdir. Sərt qaydaların tətbiq olunması dedikdə bununla bağlı tədbirlər görülebilə bilər". Mayis Əliyevin sözlərinə görə, İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 211-ci maddəsinə əsasən, qaydaları pozan şəxslər pul cəzasına cəlb edilə bilər. Bu pul cəzası 2 min manatdan, 5 min manata qədər ola bilər. Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikası

nın İnzibati Xətalar Məcəlləsinin FƏSİL 23, "Əhalinin sanitariya-gigiyena və sanitariya-epidemioloji salamatlığı qaydaları əleyhinə olan inzibati xətalar" başlığı altındakı 211-ci maddəsində deyilir:

"Epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena və karantin rejimlərinin pozulmasına görə - fiziki şəxslər yüz manatdan iki yüz manatadək məbləğdə, vəzifeli şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatadək məbləğdə cərimə edilir, yaxud işin hallarına görə, xətanı törədən şəxsiyyəti nəzəre alınmaqla, bir ayadək müddətə inzibati həbs tətbiq olunur, hüquqi şəxslər iki min manatdan beş min manatadək məbləğdə cərimə edilir".

Nigar Məmmədova

Müxalifət dezinformasiya şəbəkəsinə çevrilib

Yalan və böhtan xarakterli məlumatlar yaymaqla müxalifət xaricdən sifariş aldığını nümayiş etdirir

Bu, heç kimə sirr olmayan faktdır ki, Azərbaycanın boşboğazlıdan başqa heç nə edə bilməyən dağıdıcı müxalif xarici maraqlı dairələrlə geniş əməkdaşlıq münasibətlərinə malikdirlər. Maddi və mənəvi dəstək qarşılığında anti-Azərbaycan qüvvələrə alet olan AXCP, Müsavat, "REAL", "Milli Şura" və bu kimi digər qurumların və partiyaların yetkililəri ağaclarının istənilən tapşırığını yerinə yetirmək üçün dəridən qabiqdan çıxırlar.

Dağıdıcı xisletli müxalif ünsürler Azərbaycanda gedən pozitiv işlərlə bağlı qeyri-konstruktiv mövqə nümayiş etdirmeləri və sosial şəbəkələrdə ki,

trolları vasitəsi ilə şer və böhtanlar səsləndirmələri onların idare olunduğunu bir daha sübuta yetirir. Xarici havadarlarının maliyyə dəstəyi ilə istənilən yola baş vurmağa, hətta iqtisadçılar törətməye hazır olan dağıdıcı müxaliflərin iç üzünü artıq xalq yaxşı tanır. Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri Fərəc Quliyev hesab edir ki, öz dövlətinin, milletinin, vətəninin maraqlarını başqa dövlətlərin, onlardakı dairelərin maraqlarına qurban verilməsi çox rüsvayçı bir mövqedir: "Seçki" və "demokratiya" adları altında xarici qüvvələrin maşasını çevriliş qruplara qarşı barışmaz və ifşa edici mövqedən çıxış etmək günün tələbidir. Burada həm normal siyasetçi, həm də vətəndaş öz sözünü demelidir. Çünkü geleceyimizi və milli dövlətçiliyimizi bununla qorumaş ve zərərləri zərərsizləşdirmiş oluruz. Onların bu cür anti-Azərbaycan davranışları ölkəmiz üçün tehdiddir. Mən həm partiyamızın, həm də cəmiyyətimizin mənafeyinə və maraqlarına uyğun olaraq hamını çağırıram ki, müxalifətə bu tipli "toparlanmalar" barədə ayıq olunur.

"Dezinformasiya yaymaq radikal xalqın gözündən daha da salır"

AXCP, Müsavat, "REAL" və digər dağıdıcı müxalif partiya sədləri xaricdən verilən tapşırıqlara uyğun olaraq gah sosial şəbəkələr də dezinformasiyaları yayır, gah da hədəleyici bəyanatlarla çıxışlar edir. Bəzən işlərini ermənipərest dairelərlə kordinasiyalı şəkildə qururlar. Belə ki, ölkəmizin uğurlarını həzm edə bilməyən xarici məkrli qüvvələrin her hansı pozucu və təxribat xarakterli açıqlaması müxalifətin elində şüra çevrilir. Bəzi müxalifət funksionerləri, onların nəzarətində olan siyasişmiş qeyri-hökumət təşkilatları isə xaricdən alıqları pulları hesabına Azərbaycana qarşı istənilən məkanda istənilən cəfəng fikirlər səsləndirməyə hazır olduğunu nümayiş etdirirlər. Bunu sübut edən daha bir fakt isə koronavirus epidemiyasının dünyani cənginə aldığı bir vaxtda dağıdıcı müxalifət partiyalarının cəmiyyətdə çəşinqılıq yaratmaq üçün dezinformasiyalar yayağa üstünlük vermələrini göstərmək olar. Bu məsələ də, partiya sədlərləri yanaşı onların onların trolları və xaricdəki "soyüş qrup"larında feallıq göstərir. Millet vəkili İlham Məmmədov müxalifətin hazırlığı, ağır və çətin dönmədə şer və böhtanlar yarmalarını onların xalqdan ayrı düşmələrini sübut edən fakt kimi qiymətləndirib. Onun sözlərinə görə, həmçəlik və birliyin bu bələya qarşı yeganə silah olduğunu artıq hamı dərk etməyə başlayır: "Lakin ölkəmizdəki "Milli Şura" ad-

landırılan bir qrup ünsürler Azərbaycanda formallaşan bu birlüyü, xalq-dövlət həmçəlikini parçalamadıq üçün yollar axtararaq şərbəhtan kampaniyaları ilə "beşinci kalon" olaraq təxribatlar törətməye çalışırlar. Ölkəməzdəki "beşinci kalon"un "virusları" bu gün baş verən ağır situasiyanın çox ciddi məsələ olduğunu başa düşmək istəmirlər. Həmçinin, bu pandemiya bələsi xalqımızın, genofondumuzun sağlamlığı və dövlətimizin milli təhlükəsizliyi məsələsidir. Onlar üçün vətən, xalq, dövlət anlayışı yoxdur. Özünü müxalifət adlandıran bu radical ünsürlər ibarət "Milli Şura" təmsilçiləri iddia edirlər ki, guya

Azərbaycan hökuməti koronavirus infeksiyasının ölkəmizde geniş yayılmasının qarşısının alınması məqsədi ilə tətbiq edilən ciddi karantin rejimindən siyasi rəqiblərinə qarşı istifadə edir. Dövlətin vətəndaşlarının sağlamlığını qoruması üçün atlığı addımların onlar tərəfindən bu cür dəyərləndirilməsi oludurca absurd, gülünc və bir o qədər də qərəzlə iddiələrdir".

İ.Məmmədov bildirib ki, belə ağır günlərde absurd iddiələrlə, dezinformasiya yaymaq radikal xalqın gözündən daha da salır: "Azərbaycan xalqının tarixin qaranlıq sahifelerine çıxan atlığı belə radikal ünsürləri necə dövlətimizə rəqib hesab etmək olar? Sadəcə, artıq güclü və qüdrətli, hüququn, alılıyinin, vətəndaş-iqtidar birliliyinin, ümummilli həmçəlikin yarandığı Azərbaycanımıza bundan sonra kiminse el uzadaraq qarışdırmasına xalq özü imkan verməz".

Sponsorların müxalifətə inamı azalıb

Bütün bunlar bir daha onu deməyə əsas verir ki, dağıdıcı müxalif ünsürler xalqa və dövlətə düşmən kəsiblər. Yəni, öz məkrli palanlarını və eləcə də, xarici qüvvələrin pozululuğa yönələn sifarişlərini yerinə yetirmək üçün hər cür məkrli qüvvə ilə əməkdaşlıq münasibətləri qurmaqdan çekinmirlər. Bu da dağıdıcı müxalifətin çirkin, yaramaz siyasetinin dəyişməsinin mümkün olmadığını göstərir. Bu fakt həm də, onu təsdiq edir ki, xalqdan ayrı düşən dağıdıcı müxalifətin sağlam fealiyyət yolu tutması və ya fealiyyət göstərməsi mümkün deyil.

Mövcud hazırlı proseslər onu deməyə əsas verir ki, xarici anti-Azərbaycan qüvvələrinin dağıdıcı müxalifətə inamları azalıb. Bunu bəzi ekspertlərdə təsdiq edirlər. ASDP sədri Araz Əlizadənin fikrincə, hazırda qəribəli sponsorların azərbaycanlı müxalifətlərə inamı əhəmiyyətli dərcədə azalıb: "Həsab edirəm ki, nə Avropa, nə de Amerika "siyasi acizlər" gələcəkdə yatırıım etməyəcək. Belə ki, etibar krediti tükənib. Qərbdə azərbaycanlı müxalifəti çox yaxşı tanyırlar - cibləri ni dolduran bir toplu adam kimi. Bunlar 90-ci illərdən bəri müxalifətin ön sıralarında dəyanaraq hər birinin evi, maşını, xaricdə təhsil alan övladı, bir sözə ecbəni daxil olmaları hesabına çox gözəl həyat qurublar. İndi isə müxalifət qruplarının tezliklə bitecek "yem" üçün bir-birini parçalamaşının şahidi olurraq". A.Əlizadənin sözlərinə görə, ister müsavatçılar, isterse də AXCP nümayəndələrinin hamısı "ölü ruhlardır" və onların davadalaşı stəkkanda firtinaya bənzəyir: "Bir zamanlar müxalifət "milli demokratiyanın atası" kimi Cəmil Həsənlini ön plana çəkildi. Lakin o, ümidi dərkləri doğrultmadı".

i.ƏLİYEV

Bəlli olduğu kimi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Məhkum edilmiş bir sıra şəxslərin əfv olunması haqqında" Sərəncam imzalayıb. Sərəncam dünyada koronavirus "COVID-19" infeksiyasının yayılması ilə əlaqədar yaşına ve sehhətinə görə, xüsusi qayğıya ehtiyac duyan yaşı 65-dən yuxarı olan məhkumlara şamil olunub. İmzalanan Əfv Sərəncamı cəmiyyətdə alqışlarla qarşılıb, humanist və xeyirxah addımlına görə, Prezidente təşəkkürler ünvanlanır. Ancaq maraqlıdır ki, xalqdan ayrı düşən müxalifət bu dəfə də öz dəyişməz amplularından çıxış edərək, Əfv Fərmanını öz məkrli siyasi maraqlarından təhlil və şərhər edir. Yəni müxalifət bu xoşməramlı, humanist, xeyirxah sərəncama qarşı öz dayaz düşüncələri ilə münasibət bildirirlər. Söhbət etdiyimiz məsahiblərimiz müxalifin bu humanistliyə anormal formada münasibət bildirmələrinin sağlam düşüncəyə malik olmamaları ilə əlaqələndirdilər.

AMİP funksioneri Əli Orucov: "Əfv Sərəncamı ilə azadlığa buraxılan insanları təftiş etməyin yeri deyil"

- Prezident İlham Əliyevin 65 yaşı keçən bir qrup məhbusu əfv etməsini təqdir edirəm və bunu humanist addım kimi dəyərləndirirəm. Kimin nə deməsindən və necə düşünməsindən asılı olmayıaraq, bir nəfərin de azadlığa qovuşması müsbət haldır. İndi siz görün bu Sərəncamdan necə ailə sevindi, necə insanın həyati virus təhlükəsindən xilas oldu. Onsuz da, cəmiyyətdə koronavirusla bağlı bir gərginlik və qorxu hissleri var. Belə bir vaxtda bu əfv həm də müyyən qədər də olsa, müsbət ab-hava yaratmağa kömək edər. Ümid edirəm ki, imkan daxilində daha çox məhbusun azadlığa qovuşması üçün Cənab Prezident bu cür addımlarını davam etdirəcək. Mən indiki halda, en xırda xeyirxah addımların belə yüksək qiymətləndirilməsinin tərəfdarıyam. Mənəcə əfv Sərəncamı ilə azadlığa buraxılan insanları təftiş etməyin yeri deyil. İlk növbədə, insan amilini nəzərə almaq lazımdır. Təcrübədən de görünüb ki, en qatı cinayətkar sonra da islah olunaraq cəmiyyətdə normal münasibətlərde həyatını davam etdirir. Bəlkə də, başqa

GÜLYANƏ

Zaqatala sakinində narkotik vasitə tapılıb

Zaqatala Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan şəxslərin tutularaq məsuliyyətə cəlb olunmaları istiqamətində növbəti eməliyyat tədbiri həyata keçiriblər.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin Şəki regional qrupundan AZƏRTAC-a bildirilər ki, şöbə əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında keçirdikləri eməliyyat tədbiri neticəsində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsində şübhəli bilinen 39 yaşlı Zaqatala şəhər sakini Vüqar Çobanov saxlanılıb. Şəxsi axtarış zamanı ondan bir kibrit qutusunda 7 qram çəkide marixuana aşkarlanıb. V.Çobanovun idarə etdiyi "VAZ-2109" markalı avtomobilə baxış keçirilən zaman nəqliyyat vasitəsindən sel-lofan torbadə 460 qram qurudulmuş marixuana aşkarlanaraq maddi sübut kimi götürülüb. Faktla bağlı Zaqatala Rayon Polis Şöbəsində araşdırma aparılır.

Moldovada bir gündə 2 nəfər koronavirusdan ölüb

Moldovada son sutka ərzində 2 nəfər koronavirusa yoluxub. Moldova Səhiyyə Nazirliyinin məlumatında deyilir ki, ölenlər 62 və 71 yaşı şəxslərdir. Bununla da ölkədə koronavirusdan ölenlərin sayı 24 nəfərə çatıb. Moldovada koronavirusa yoluxanlar 1056 nəfərdir, bunlardan 114-nün vəziyyəti ağır, 328 nəfərin isə orta ağır qiymətləndirilir. Yoluxma faktı en çok Kişi nevadadır. Müalicə alaraq eve buraxılan patientlərin sayı isə 43 nəfərdir.

Ermənistanda milli azlıqların hüquqsuzluğu

Xəsrin əvvəllerindən etibarən əvvəlcə "Daşnakşütün" hökuməti, daha sonra isə Sovet hökuməti planlı şəkildə Ermənistanda yaşayan azərbaycanlıları və digər milli azlıqları bir neçə mərhələdə tarixi torpaqlarından deportasiya edib.

Mərkəzi hökumətin dəstəyi ilə Ermənistanda 1948-1953-cü illərdə 144.654 azərbaycanlı zorla Ermənistandan Azərbaycana deportasiya edilib. Ermənistanda təzyiqlərinə baxmayaraq 1989-cu ilə qədər bu ölkədə 200 minden çox azərbaycanlı yaşayıb. Nəhayət 1989-cu ilin sonlarına qədər, Ermənistanda yaşayan bütün azərbaycanlılar zorla deportasiya edilib. Bu gün Ermənistanda azərbaycanlı yaşamır. Ermənistanda azərbaycanlıları deportasiya etdikdən sonra milli azlıq problemini qəti olaraq həll etdi. Digər milli azlıqlar Ermənistanda üçün tehdid olmasa da, hökumət müsəlman kurdılara, yezidlər, yəhudilər, gürçülər və digər milli azlıqlara təzyiq edir. Bu gün Ermənistanda yaşayan bütün milli azlıqlar sayı cəmi 80 min nəfərdir. Bu milli azlıqların heç biri kompakt yaşamır və müxtəlif bölgelərə səpəniblər.

Ermənistanda asuriler, beloruslar, gürçülər, almanlar, yunanlar yəhudilər, kurdlar, lehler, ruslar, molokanlar, ukraynalılar və yezidlər milli azlıqlar hesab olunurlar. Milli azlıqlar əhalinin üç faizini təşkil edir.

Ermənistanda yaşayan yezidlər özlərini yezidi etnik gruпу olaraq, görür və kurd olduqlarını qəbul etmirlər. Ermənistanda yaşayan az sayılı müsəlman kurdılər bə məsələ ilə bağlı mübahisə davam edir. Müsəlman kurd'lər yezidlərin də kürd olduqlarını, sadəcə dini baxımdan yezidi olduqlarını iddia edirlər. Yezidlər isə kurd olmadıqlarını əsillərinin Hindistanın Mumbayi əyalətində olduğunu bildirirlər. Tərəflər arasındaki bu anlaşmazlıq hökumət səviyyəsinə qaldırılıb.

Ermənistandakı yezidlər Güñəşə səcdə edirlər və Mələki-Tovuz adlı Allahları var. Onlar dinlərinin adının yezidilik yox Şərafəddin olduğunu bildirirlər. Eynilə Hindistanda olduğu kimi yezidlər arasında da kasta bölgüsü var. Ermənistanda yezidlərinin lideri Əziz Tamoyan yezidlərinin inanclarının Zərdüştilikle bağlı olduğu haqqında iddiaların əsəssiz olduğunu və bu dinlər onları heç bir əlaqəsi olmadığını bildirib.

Yezidlər haqqında tədqiqat aparan Camal Sadakyan yezidlərin kurd olduqlarını iddia etmək yanaşı, bu məsələnin dərindən araşdırılmadığını və müzakirəyə açıq olduğunu qeyd edir. Sadakyanın hesablamarına görə 1989-cu ilə qədər Ermənistanda 60 min yezidi yaşayıb. Ancaq Sadakyan buraya müsəlman kurd'ləri də daxil edib. 1959-cu il statistikasına görə Ermənistanda 26.657 yezidi yaşayıb. Yezidlər əsasən Talin, Əştərək, Armavir, Eçmədzin və Ararat rayonlarında yaşayırlar.

Statistikaya görə 1926-ci ilde Ermənistanda 12.237, 1989-cu il-

də 50.176, 2001-ci ildə 40.620 yəzidi yaşayıb, 2011-ci ildə isə onların sayı 35.308 nəfərə qədər azalıb.

1990-ci illərdən sonra Ermənistandan köçən yezidlərin sayı 6.000-10.000 olduğu təxmin edilir. Əhali artımına görə yezidlər ən yüksək göstəriciyə sahibdir və bu ermənilər narahat edən əsas amildir. Əsasən, kəndlərdə yaşadıqlarından və heyvandarlıqla məşğul olduqlarından yezidlərin ali təhsil səviyyələri olduqca aşağıdır. Onlar adətən başqa millətlərlə evlənmirlər.

Yezidlər hər il fevral ayının ilk üç həftəsində "Ayda Hurdunəvi" və "Klodje Sarsalı" adlı yeni il bayramlarını, dekabr ayının ikinci həftəsində isə "Ayda" adlanan bayramlarını qeyd edirlər.

Yezidlərin "Kürt Aydınıları İttifaqı", "Yezidlərin Milli Birliyi", "Dünya Yezidləri Milli Birliyi", "Malte Yezidi" Fondu və "Kürdistan" kimi ictimai birlikləri olsa da, Ermənistanda hökuməti onların fəaliyyətinə müxtəlif maneeler töredir.

Ermənistanda hökuməti XX əsrin sonlarında azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdiyi siyasetin eynisini bu gün ölkədəki milli azlıqlara yönəlik tətbiq edir. Onlara aid olan tarixi abidələr və mədəniyyət əsərləri planlı şəkildə məhv edilir. Belə ki, hakim Respublika Partiyasından olan deputat Hrant Qriqoryanın yaxın qohumları etnik dözmüsələk çərçivəsində yezidlərə aid olan tarixi qəbiristanlığı tamamilə dağıdıblar. Hökumət bunun etnik dözmüsələklə bağlı olmadığı bildirərək, yezidlərin "Sincar" ictimai Birliyinin sədri Boris Tamoyanın bunun əskini iddia edir. Tamoyanın mütəmadi olaraq yezidlərin problemlərini ictimailəşdirməsi milliyyətçi ermənilər olduqca narahat edir. Belə ki, bir qrup naməlum şəxs tərəfindən Tamoyanın yaşadığı eve avtomat silahlarından atəş açılmışdır.

Başda azərbaycanlılar olmaqla 1980-ci illərin sonlarından etibarən milli azlıqların böyük bir qismi hökumətin təzyiqlərinə tab getirməyərək ölkəni tərk etmişdir. Milli azlıqlar Ermənistanda üçün ciddi problem olmasa da, hökumətin təzyiqləri davam edir.

Ermənistanda Avropa Şurasına üzv olarkən, "Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyası"nın və əlavə protokolları təsdiq etməsine, ənənəvi olmayanlar da daxil olmaqla, heç bir istisna olmadan bütün dini mərkəzlərdə ibadət etmənin təmin edilməsi öhdəliyini qəbul etməsinə baxmayaraq bu öhdəliklərin heç birini yerine yetirmir.

Ermənistanda hökuməti milli azlıqların probleminin həll edildiyini iddia etse də, əslində problemlər həll edilməmiş, əksinə onlara qarşı təzyiqlər artmışdır. Hökumət milli azlıqların problemlərini həll etməyəcəyi təqdirdə onların sayının azalması və yaxud tamamilə asimiliyaya uğramaları ehtimalı olduqca yüksəkdir.

2000-ci ildən başlayaraq ermənilər kütəvi şəkildə Ermənistandan getməyə başlayıblar və 800 min erməni vətəndaşlıqlıdan çıxaraq ölkəni tərk edib. Əgər 2000-ci ildə ölkədə qeydiyyatda olanların sayı 3,8

milyon idisə, hazırda rəsmi məlumatı göre, 3 milyon ətrafında deyisir. Real mühacirət nəzərə alınarsa, ölkəni tərk edənlərin sayı bir neçə dəfə çoxdur. Ermənistanda qeydiyyatda ola-ola Rusiya və başqa ölkələrdə yaşayanların sayı 1,5 milyondan çoxdur. Avropadakı erməni diasporu təşkilatlarının verdiyi məlumatı göre, hazırda ölkədə 1,4 milyon adam yaşayır.

İndi Ermənistanda milli azlıqlar da tərk etmeye başlayıb. Ermənistanda milli azlıqların milli mədəni təşkilatlarının koordinasiya şurasında yezidi kurd'lərin təmsilçisi olan Siaband Bakoyanın verdiyi məlumatı göre, 10 il ərzində ölkədə yaşayan yezidi kurd'lərin sayı 10 min nəfər azalıb və hazırda Ermənistanda 36 min yezidi kurd yaşayır. Bakoyan problemi yezidi kurd'lərin hakimiyət orqanlarında təmsilçilərinin olmaması ilə izah edir.

Erməni mətbuatının yazdığını görə, bu, yezidlərin dolanışığının pisləşməsinə səbəb olur. Yarımköçəri yezidi kurd'lər heyvandarlıqla məşğul olur və erməni məmurlar onların yaylağa qalxmasına mane olmaq üçün müxtəlif cərimələr uydururlar. Nəticədə, yezidlər sürüleri sataraq ölkəni tərk edirlər. Bakoyan Geçqarkunik vilayətində (Göyçə mahalında) yerləşən 20 yezidi kəndinin icra nümayəndəsinin kurd olmasına xahiş edib. Çətin ki, ermənilər onun bu xahişini yerinə yetirsin. Dünyanın yeganə monoetnik dövlətinə sahib olmaları ilə fərqli edən ermənilər yezidləri və digər etnik azlıqları ölkədən tam çıxarılmışdır. Milliyetçilər arzulayırlar. Milliyetçilər yezidi, dini Şarfadin olan Ermənistanda vətəndaşı Qamlet Smoyan Yerevan yaxınlığında yerləşən Araks kəndindən yaşayır. Bu kənddə 450 ailənin onu yezididir. Qamlet öz etnik mənsubiyəti barədə heç vaxt düşünməyib. O yezididir, vessalam: progressiv, savadlı, ənənəvi yezidi. Amma öz dini haqqında o hələ yeniyetməliyindən düşünməyə başlayıb.

Ermənistanda 10 milli azlıq nümayəndəsi yaşayır. Yezidi icması en böyük icmadır: 2011-ci il əhaliinin siyahıya alınmasına görə, Ermənistanda 35 272 (qeyri-rəsmi məlumatı görə, 45-50 min) yezidi yaşayır. Milli azlıqlar demək olar ki, heç vaxt ayrı-seçkililiyə məruz qaldıqlarını deməyiblər. Öz naraziqliqlarını açıq şəkildə bildirdiklərinin nadir nümunələrindən biri kimi, bəzi yezidi icması nümayəndələrinin övladlarının məktəbdə dua oxumağa məcbur edilməsindən şikayət etməsini göstərmək olar. Yezidlər xristian olmayan şagirdlərin hüquqlarını pozmamaq üçün "Erməni kilsəsinin tarixi" fənninin seçime görə tədris edilməsini teklif ediblər.

Onlar bu məsələ ilə bağlı hökumətə, həmçinin, bu yaxınlara keçmiş təhsil naziri olan Armen Aşotyan'a da müraciət ediblər. O da aşağıdakı cavabı verib: "Erməni kilsəsinin tarixi"ne qarşı çıxanlar qəribin qrant yeyənləridir". "Bu məsələ ilə bağlı biz katalikosla görüşdə ona da müraciət etmişdik. O da deyib ki, Eçmədzin [yeni kilsə] tərəfindən dua etmək tələbi olmayıb, dua təhsil programının bir hissəsi deyil. Amma sonra bizim əlimizə

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütəvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütəvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

bu dərsin tədris planı keçdi və orada açıq şəkildə yazılmışdı ki, dərsə "Atamız" duası ilə başlamaq lazımdır", - Qamlet deyir.

O hesab edir ki, dövlət tərəfindən yezidlərə qarşı ayrı-seçkililik yol verilmir. Ayrı-seçkililik yoxdur, amma dinin saxlanılması məsələsində dövlətin dəstəyi de yoxdur.

"Öz dininin qorunub saxlanması və yayılması məsələsində yezidlər çox ciddi problemlərə üzləşir. Bizim Şarfadin haqqında heç bir yazılı mənbəmiz, ədəbiyyatımız yoxdur. Din haqqında məlumatları biz ancaq şifahi şəkildə ötürürük, onları yezidi şeyx və pirlərin sülalələri ötürür. Şifahi yayılma şəraitində de təbii ki, dinin mahiyyət və prinsipləri dəyişikliklərə məruz qalır, bəzən de təhrif olunur. Bu da bir çox yezidlərdən çox sayıda cavabsız qalan suallar yaradır, ya da insanlar cavabları başqa dinlərdə və ya nəzəriyyələrdə tapırlar", - Qamlet deyir.

Yezidi dininin - Şarfadinin, Şarfadinin əsasında monoteizm ideyası durur. Yezidlər Xoade adlandıqları tek tanrıya sitayış edirlər. Kifayət qədər uzun müddət ərzində onlar öz dinlərini sərr olaraq saxlayır, başqa dinlərin nümayəndələrinə heç ne danışmırlar.

Ermənistanda yaşayan yezidlərin tarixi və dilinin qorunub saxlanması üçün dövlət ancaq dərsliyin yaradılmasına kömək edib. Bu dərslik üzrə sinfin formalasdırılması üçün kifayət qədər yezidi usaqının ve müəllimin olduğu 25 orta məktəbdə dərs deyilir. Eyni tale sayı 1500-ə çatan yunanları və sayı 3 min etrafında dəyişən ayşorları da gözləyir. Ermənistanda yaşa-

yan milli azlıqlar yeni idarəetmə sistemindən və ölkədə baş verən dəyişikliklərdən narazıdır. Onlar öz etirazlarını Ermənistən parlamentinin deputatlarına ünvanlaşdırırlar. Söyüdən məktubda Ermənistən prezident idarəetmə üsulundan parlament idarəetmə əsasında keçmesi ilə milli azlıqların əldə etdiyi hüquq və imkanlarının məhdudlaşdırılacağı qeyd olunub. Bildirilər ki, bu vaxtadək milli azlıqlarla iki dövlət orqanı məşğul olub. Onlardan biri prezident administrasiyası yanında milli azlıqların milli-mədəni təşkilatlarını tənzimləyən şura (aktiv fəaliyyətdədir), digəri ictimai şuranın milli azlıqlar məsələləri üzrə komissiyasıdır (fəaliyyət göstərir).

Dəyişikliyə əsasən, aktiv fəaliyyət göstərən milli azlıqların milli-mədəni təşkilatlarını tənzimləyən şura leğv edilir, praktiki fəaliyyət göstərməyən ictimai şuranın milli azlıqlar məsələləri üzrə komissiyası isə bərpa etməyə çalışırlar. Məktubda qeyd edilib ki, milli azlıqların dövlətin müdafiə və qayğısına ehtiyacları var: "Dövlət tərəfindən aktiv fəaliyyət göstərən bu şurun leğv edilməklə milli azlıqlar hüquqlarından məhrum ediləcək".

Milli azlıq nümayəndələri Ermənistən müvafiq orqanlarına müraciət edərək, onların hüquq və səlahiyyətlərini məhdudlaşdırmağa çağırırlar. Müraciəti Ermənistən prezident administrasiyası yanında milli azlıqları tənzimləmə şurasının üzvləri imzalayıb.

Vahid Ömrərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

T E R S B A X I S

Müxalifət virusa yoluxmaq istəyir?

Və ya "tələbləri" heç biri məntiqə siğmur

Ölkəmizdə ciddi karantin tətbiq olunsa da, təessüf ki, bəzi məsuliyyətsiz şəxslər reallığı düşünmeyərək, veziyətin gərginləşməsinə dirnaqarası töhfələrini verməkdədirler. Halbuki, Nazirlər Kabinetini yanında fəaliyyət göstərən operativ qərargahın rəsmiləri gündəlik olaraq vətəndaşları, insanları özlərinin və yaxınlarının həyatlarının təhlükəli virusdan qorunması üçün tətbiq edilən riyat etməyi tələb edir. Ancaq əfsuslar olsun ki, bəzi insanlar bu tələblərə barmaqarası baxmaqla, situasiyanın daha da gərginləşməsinə səbəb olmaqdadırlar. Bütün bunlar öz yerində və söz yox ki, qanunlar çərçivəsində daha kəskin ölçülərin götürülməsi mütləq mənaya doğru getməkdədir.

Söz yox ki, belə gülünc iddiaların əsassızlığını sağlam düşüncəli insanlar bilir və həmin sərsəm bəyanatları rədd edirlər...

Daha bir məqam, siyasi müxalifət bəzi dairələrinin bu məsələdə tamamilə yanlış mövqə sərgiləmələri ilə bağlıdır. Bir neçə gün əvvəl biz düşərgənin radikal qanadının - "Milli Şura"nın məntiqsiz bəyanatının şahidi olduq. Hətta ümummilli məsələdə belə, öz çirkin siyasi dividentlərini güdən bir qrup dağıdıcı ünsür həkimiyətin koronavirüsə mübarizədəki fəaliyyətinə öz mərkəli maraqlarına uyğun ləkələr atır, bu vəsiṭə ilə guya fəaliyyətlərinin "məhdudlaşdırıldıqını" iddia edirlər. Söz yox ki, bu məsələdə dayanan əsas nəzəreçarpan fakt "beşinci kolon" ünsürlərinin veziyətdən sui-istifadə edib, erməni daydaylarına xidmət etməlidir. Söz yox ki, belə gülünc iddiaların əsassızlığını sağlam düşüncəli insanlar bilir və həmin sərsəm bəyanatları rədd edirlər.

Lakin bu arada, digər müxalifət partiyalarının da virtual toplantı keçirib bəzi iddialarda bulunmaları partiya rəhbərlerinin dərin düşüncəyə sahib olmadıqlarını açıq-aşkar sərgiləmekdədir.

Məgər siyasi partiya rəhbərələrinin

Azərbaycanda onlayn yolla narkotika satan daha bir narkokuryer saxlanılıb

Baş Narkotiklər Məbarizə İdaresinin əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilən növbəti uğurlu əməliyyat tədbiri nəticəsində ölkə əraziyinə getirilən külli miqdarda yüksək təsireddi xassiyə malik narkotik vasitə və psixotrop maddələrin realize edilməsinin qarşısı alınıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏR-TAC-a bildiriblər ki, Baş İdarəyə İrədan Azərbaycana narkotik vasitələrin keçirildiyi və narkotiklərin Tərlan adlı şəxs tərəfindən götürülərək satış məqsədilə respublikanın müxtəlif bölgələrinə aparılacağı barədə əməliyyat məlumatı daxil olub. Polis əməkdaşları tərəfindən dərhal həmin şəxsin tutulması istiqamətində zəruri əməliyyat tədbirləri həyata keçirilib. Peşəkarlıqla həyata keçirilən əməliyyat nəticəsində həmin şəxs, Lenkoran sakini Tərlan Əhədov Sumqayıt şəhərində saxlanılıb. Onun üzərində şəxsi axtarış aparılan zaman 137,114 qram heroin aşkarlanaraq götürüllər. Əməliyyat tədbirlərinin davamı olaraq onun Sumqayıt şəhərindəki evinə başış zamanı 5 kiloqram 25 qram heroin, 800 ədəd metadon həbi, 365 qram tiryek, 89,482 qram metamfetamin, 1 ədəd "Falcon sport" markalı tapança və ona aid 7 ədəd patron aşkarlanaraq götürüllər. Araşdırma zamanı müəyyənləşdirilib ki, Tərlan Əhədov İran vətəndaşı şəxsiyyəti istintaqa məlum olmayan "Əli" adlı şəxsə cinayət əlaqəsinə girərək külli miqdarda narkotik vasitələrin Azərbaycana getirilməsini təmin edib. Həmin şəxsle "WhatsApp" ani mesajlaşma şəbəkəsi vasitəsilə əlaqə saxlayan T.Əhədov narkotik vasitələri əldə edəndən sonra İran vətəndaşının qeyd etdiyi yerlərə aparmalı imis.

Qeyd edək ki, Tərlan Əhədov bir neçə dəfə həmin şəxs vasitəsilə bu yolla narkotik vasitələrin Azərbaycana getirilməsində iştirak edib. Faktla bağlı Cinayət Məcelləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanılıb. Tərlan Əhədov barəsində məhkəmənin qərarı ilə hebs qətimkan tədbiri seçilib, əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

fəaliyyətləri indiki halda bu qədərmi vacibdir ki, onların müxalifətçilik mövqeləri barədə ictimai rəy maraqlansın?

Məsələn, bir neçə gün əvvəl ADP-nin idarə heyeti ölkədə elan olunmuş karantin rejimi çərçivəsində siyasi fəaliyyətin məhdudlaşdırılması məsələsini de müzakirə edib. Belə ki, həmin uğursuz iddialarda bildirilir ki, indiki karantin rejimində siyasi partiyaların rəhbərliyinə daxil olan şəxslərin hərəketinin məhdudlaşdırılması guya (!) ölkədə siyasi partiyaların fəaliyyətinin məhdudlaşdırılması anlamına gəlir ki, bu da "siyasi partiyaların fəaliyyətini tənzimləmə mövcud qanunvericiliyin tələblərinin köbü şəkildə pozulmasıdır". (?!-R.N.).

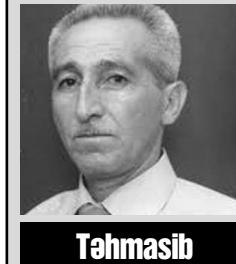
Bu zaman sual yaranır, məgər siyasi partiya rəhbərələrinin fəaliyyətləri indiki halda bu qədərmi vacibdir ki, onların müxalifətçilik mövqeləri barədə ictimai rəy maraqlansın? Çünkü həm dövlət, həm də xalq yalnız bir istiqamətə köklənib - koronavirusla mübarizəye və onun qısa zamanda aradan qaldırılmasına. Müxalifəyönlü partiyaların fəaliyyətlərinə isə bu ərefələrdə heç bir ehtiyac da yoxdur. Yaxud, həmin partiyaların rəhbərliklərinin mübarizə kontekstində hər hansı bir təklifləri, təşəbbüsleri

Cəlilabadda ölümə nəticələnən yol qəzası olub

Cəlilabad rayonunda ölümə nəticələnən yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏR-

TAC-a bildiriblər ki, aprelin 8-də saat 2 rədələrində Cəlilabad rayonunun Göytəpə şəhəri ərazisində Bakı şəhər sakini Vüqar Tağıyev idarə etdiyi "Peugeot" markalı avtomobili yoluñ kənarında ağaca vurub. Nəticədə sürücü aldığı xəsarətlərdən hadisə yərində ölüb. Hadisə ilə bağlı Baş İstintaq və Təhqiqat İdarəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

Təhmasib Novruzov

Tikək ki, izimiz qalsın!

"Ses"in dünənki sayında dərc olunan "Mədə niy-yətlilər" başlıqlı köşə yazım, gözlədiyim kimi, birmənali qarşılanmadı. Qeyd edim ki, yazıya həm sosial şəbəkələrdə, həm də telefon zənglərində verilən reaksiya, gözlədiyimin əksinə olaraq, daha çox təqdirçi fikirlər müşahidə olundu. Əslində, mən bunun əksini gözləyirdim.

Niye əksini gözlədiyimi də deyim ki, oxularımda fikir çəşqinligi yaranmasın. Bu, bir abnormal həqiqətdir ki, bu gün cəmiyyətdə daha çox bu hakimiyətə qarşı söz deyənlərin fikirlərinə reaksiya verilir. Yeni kim isteyir gündəmə sürətlə daxil olub, varlığı meydana qoysun, hücum çəkir iqtidar yetkililərinin üzərine. Hətta bəzən həyasızcasına etik normaları üç-dörd qat aşaraq (Bakıda göydələnlərimizin hündürlüyü artıraq söyüş örgütünün də ifadələrinində təhqiqlərin keşkinliyi artır), ağızına gelən ifadələri işlətməkdən de çəkinmirlər. Neyəsin, xaricdə mariğa yatan, ölkəmizi qarışdırmaq istəyən qüvvələr daha çox kim söyürse, ona "stavka" eliylər. Yeni dolayı ilə mədə niyyətli həmin "qəhrəman"ların görəyi, daha doğrusu, bahalı maşınları söyməkdən çıxır. Onlar da dəli deyillər ki, (əslində, kişi deyiller demək isteyirdim), o cür imkanı fəvtə versinlər və durub milletin, dövlətin mənafeyində danişib ac, daha doğrusu, maşinsız qalsınlar! Belelərinə dəstək verənlər, yəni, məlum məsələde deyildiyi kimi, elekçilərin qıl verənlər də səyenlərə düşən paydan qırıq-qurtux alırlar deyə, dərhal başlayırlar onların bu iyircə videoalarını, yazılarını yaymağa və tərifləmeye. Sevindim ki, cəmiyyətin mütləq əksəriyyəti mənim kimi düşünür. Ona görə də, yazıya reaksiya verən hər kəs müellif kimi minnətdarlığımı bildirməklə yanaşı, bir-iki əlavəmi də diqqətə çatdırmağı məqsədəyən hesab edədim.

Bizim nəsil çox keşmekeşli dövrlər yaşamaq məcburiyyətində qaldı. Sovetlər zamanı kommunist rejiminin yaratdığı azad düşünməyin qadağan olunduğu, yüz milyonlarla insanın Kremlə oturan beş-altı nəfər kimi düşünməyə məcbur edildiyi zamanı da yaşadıq. Azad düşünmək isteyən kimi, Kremlin planı ilə hay dığalarının üstümzə ayaq açdıq dövrü də yaşadıq. İnqilab edib bu rejimdən qurtulmaq kimi ağır, amma şərfli yükü də daşımışlı olduğum. Diğələrin adı altında Qafqazı nezərətindən buraxmaq istəməyən rus imperiyasının torpaqlarımızda müharibə aparmasını, ata-baba yurdularımıza murdar ayaqların sahib çıxmamasını da bizlər yaşadıq. Hər şey yoluna qoyulub, Qarabağ məsələsinin həlline yaxınlaşdırılmışımız bir zamanda koronavirus pandemiyası ortaya çıxdı və bələni da yaşamaq zورunda qaldıq. Deməyim odur ki, bizim nəsil bu fani deyilən dünyadın hər üzünü görmüşlərik ki, bu da bizə həqiqətin harada olduğunu təyin etməyə ciddi kömək etməkdədir. Nə qədər ki, bizlər varıq, yaşıyıq, ən azı həqiqətin ünvanını göstərməyə borcluyuq. Ataların deyimi var: acliq bir il gedər, töhmet min il! Yazımızda söylediklərim de mehz bu məşhur kələmin fəlsəfəsindən irəli gələn mövqedir. 1988-ci ildən başlayaraq 1995-ci ilə qədər hansı çətinliklərə üz-üzə qalmığımıza baxmayaraq, Azərbaycanımızın azadlığı, torpaqlarımızın bütövlüyü namine hansı məhrumiyyətlərə sine gərdiyimiz yaşıldılarının yadındadır. Uşaqlarımıza bir parça çörək əldə etmək üçün Bakını qarış-qarış dolanır, çox vaxt da əli boş evə dönerdik. Minməyə neinkü xarici maşın, heç rus "moskvic" i də tapmirdiq, "moskvic" i tapanda da yanacağını tapmirdiq. Bir sözle, çox ağır, məşəqqəti ilər yaşadıq. Amma heç vaxt qarın üçün, cibimiz üçün qapılar döymədik, acliqımızı bir-birimizdən gizlədib özümüzü tox göstərməyə çalışdıq. Nədən? Ondan ötrü ki, qarşıda bizi, bizim gələcək nəslimizi azad və müstəqil Azərbaycanın inkişafı, bu günki firavonluğu gözleyirdi. Bizlər dözdük ki, indiki nəsil bizim çəkdiklərimizi çəkməsin. Əlimizi vicdanımıza qoyaq və etiraf edək ki, məmələkatımız çox az zaman daxilində bizlərin gözlədiyindən daha sürətlə inkişaf elədi və o məşəqqəti günlər geridə qaldı. Nəticədə indi her şeyimiz var, amma ideoloji düşüncəmizi qurban verməkdəyik bu her şeye. Koronovirusu Azərbaycan iqtidarı yaratmayıb, bu bir bələdir ki, çöküb bəşəriyyətin boğazına. Bəşəri bələyə qarşı bütün bəşəriyyət savaşıdır. Hər bir ölkə çalışır ki, bu bələdan daha az fəlakətə qurtulsun. Azərbaycan iqtidarı da xalqının, vətəndaşının bu bələdan qurtulması üçün təkçə imkan daxilindəkilərən deyil, imkandan xaric çox vasitələrdən istifadə edir ki, ölkə vətəndaşlarını xilas edə bilsin. Bu, tarixin cəmiyyətlər qarşısında bir sınağıdır. Hər bir cəmiyyət bu sınaqdan necə çıxacağındı da özü müyyən edir.

Azərbaycanı quranlar qurmadılar ki, özləri qala, qurdular ki, izləri qala! Həm də tarixə qızıl hərflərle yazılıcalarq bir iz! Bu ize kimlər, kimlərinən göstəriş, təhribi ilə nə qədər kölgə salmaq istəsələr de, mümkün olmayıacaq.

Sadəcə, özlərini tarixin qınağına tuş edəcəklər. Dünya heç kimin olmadığı və həm də her kəsin olduğu kimi, AZƏRBAYCAN adlanan bu dövlət də heç kimin deyil, həm də hər birimizində. İstərdim hər birimizin olan bu məmələkatı elə sevək, onu həm mədə-texniki baxımdan, həm də ideoloji baxımdan elə quraq ki, gələcək nəsillər dəha xoşbəxt, dəha firavan yaşasın. Ümumi bələyə birlikdə sine gərək ki, bəla bizlər tekələməsin. Qarın davasından daha çox sağlamlıq davası edək ki, gözə görünməz virusun cənginə keçməyək. Ölkəmizi bu savaşdan da xilas edək, onu yenidən quraq və geleceyimizə bəxş edək. Bu müqəddəs yolda tanrı bizə yərəndimci olsun.

Erməni xəstəliyi

Tarixi "Erməni xəstəliyi"nin daşnak isteriyası" adlı məqalədə yazıları ki, tarixdə "Erməni xəstəliyinin" mövcudluğunu, onun etiologiyasını, patogenezi, klinik formalarını və gedisi haqqında yazılı məlumatlar və araşdırmaların aparılması XVII əsrden başlayır. Elə həmin dövrlərdən də tibb aləmində bu xəstəlik elmi tədqiqat obyektiinə çevrilib.

Bu sahədə görkəmli alimlərdən H.Holler, Y.Sohar, M.Pare, T.Lehman, Y.Pednad, S.Saqal, Y.Tarayev, V.Nosov, O.Vinoqradov və başqaları çalışmışdır. Bu xəstəliye "Vaxtaşırı xəstəlik" adı da verilib. Həkimlərin qənaətinə görə bu xəstəliye ancaq erməni millətindən olan adamlar tutulur. Xəstəliyə tutulan başqa millətdən olan pasiyentlərin nəsil şəcərələri sahəsində aparılan araşdırma zamanı onlarla da ermənilərlə qan qohumluğu olduğu aşkar edilmişdir. Bu xəstəlik əvvəller özünü 4 klinik formada - qarın, döş, oynaq ağrıları və qızdırma şəklində göstərirdi, sonuncu yüzililikde bu xəstəliyin 5-ci - ruhi-əsəb forması da üzə çıxmışdı. Tarixi "Erməni xəstəliyinin" bu millətin genlərində mutasiya etməsi - bu növ xəstəliyə keçməsi, sözsüz ki, "Daşnaklutsutun" partiyasının yaranması və onun erməni xalqının həyatında oynadığı mənfur rolin nəticəsi kimi özünü göstərir. Bu forma daşnak isteriyası kimi xarakterizə olunur. 5-ci forma "Erməni xəstəliyinin" ən təhlükəlidir. Əsas klinik əlamətləri patoloji yalançılıq, özüne vurğunluq ideyaları, təqibetmə sayıqlaması, imperativ sayıqlamalar, "Erməni sadizmi", məkr ve hiyləyə aludəciliyə, avantüristlik, təhlükəli və fitnəkar həmələlərə meyillik, dolanbac hərekətlərə vurğunluq şəklində özünü bürüze verir. Erkekli, dişili, yəni hər bir daşnak manqurtu kişi və qadın olmasına asılı olmayaq, bəri başdan demek olar ki, isteroid xasiyyəti onda oturmuş olur. Daşnaklar asanlıqla telqinə gedir və ya heysiyatlarını özünütinqinə məruz qoyurlar. İsteriya - ya sanki özləndən asılı olmayaraq tutulandılar və ya bu sayaq psixi pozuntuya xüsusi münasibət bəsləyirlər. Daşnak olmaları guya onları adı ermənilərdən ferqləndirir. Onlara nəzərreçarpacaq üstünlük verir. Daşnak olmaları ile fəxş edirlər. Daşnak olmayanlara qarşı özlərini mühafizəkar ruhda aparırlar. Özlerine hörməti qorxu altında yaradırlar. Qeyri-insani davranışları haqq qazandırlar. Bir sözlə, daşnak olmaq onlara xüsusi zövq verir. İsterik haldan çıxmak istəmir. Psixoterapiyanı qəbul etməkdən uzaq düşürlər. Tek halda deyil, cəm halda hər bir daşnak psixi xəstədir - manqurdur. Xəstəni və ya xəstəliyi müəyyən etmək üçün hər hansı bir müayinə və ya müşahidə aparmaq lazımlı deyil, iştanılan daşnakı bu qəbilədən hesab etmək yetərlidir. Bəri başdan deyək ki, daşnak manqurtunda beyin silkəlməsindən - kommosiyalarдан, beyin eziyiləndən - kontuziyadan, kəməqiliqliqdan, daha doğrusu, beyində üzvi pozuntuların olmasından - epilepsiyadan söz gedə bilməz. Daşnak isteriyası emosiyalar, intellektual və davranışlı qaydalarının, xarici mühitə qarşı dərkətmənin, habelə, özünü dərkətmenin pozulması və səbəbsiz, məntiqsiz, stereotiplik şəklinde özünü bürüze verir. Daşnak manqurtunun isterik hərəkətləri kənardan baxana gülünc və cəfəng görəsənir. Xarici görkəmde qeyri-təbiilik və yönəmsizlik var, qeyri-adiliyi ilk baxışdan müşahide olunur. Daşnak utancaqlıq hissini tam itirmiş olur. Onda şəxsiyyətin ixtilifi və ya disharmoniyası prosesi gedir, insanı keyfiyyətləri instinkтив telebatları əvəz olunur. Başqa sözlə, daşnak isteroidi manqurlaşır. Əlbəttə, daşnak manqurtlarında təfəkkür pozuntusunun baş ver-

məsi danılmazdır. Daşnak manqurtlarının psixi fealiyyətində üstünlük təşkil eden sayıqlamalar isterik sindrom kimi özünü qabarlıq şəkildə göstərir. Məhz sayıqlama ideyalarından ibarət olan daşnak ideologiyası isterik tutmalardan başqa nəyinsə məhsulu deyildir. Uydurma və şüşürtmələrlə dolub-dəşan sayıqlamalar daşnak manqurtunun davranışını və rəftarında qeyri-təbiiyi artırır. Məsələn, türk düşmənçiyyi və ya türkfobiya hissisiyati daşnak manqurtunun eqosentrizmə - etraf adamların nəzər-diqqətini cəlbetmə xüsusiyyətyində dominantlıq təşkil edir. Düşüncəsində qisas və intiqam əhval-ruhiyyəsi yaradır. Məsələn, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, Ermənistən Respublikasının prezidenti, daşnak separatçısı Köçəryan deyir ki, erməni ilə türk düşmən etniklərdir və belə de qəbul edir. "Daşnaklutsutun" liderlərindən biri olmuş Şahan Natan (Hakop Ter-Hakopyan) isə yazar ki, qisasçı olmayı, türkən intiqam almağı, guya Tanrı özü buyurub erməniyə və s. Ümumiyyətə, daşnak manqurtlarında sayıqlama ideyaları sistemli xarakter alıb. Onlar yanlış ideyalara, fantastik uydurmalara rəvəc verirlər. Məsələn, daşnak manqurtlarının Moskvada çıxan "Armyanskı vestnik" qəzetinin 10 oktyabr 1990-ci il tarixli sayındakı yازılarda müəlliflər göstərir ki, 9-cu qalaktikada da ermənilər yaşayır və onlar da Qarabağ problemi ilə məşğuldular.

Ermənistən SSR-in xalq yazarı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Sero Xanzadyanın 1988-ci ilin yazısında Pri-baltika mətbuatına göndərdiyi yazısına diqqət yetirir: "Faşist cəlladları (azərbaycanlıları nəzərdə tutur. - Əlisahib Əroğlu.) şəhər xəstəxanasına və doğum evinə soxuldular, birkalara görə yenice doğulmuş erməni usaqlarını müəyyən edir və pəncərələrdən atırdılar, doğuş gözleyən erməni qadınlarının isə qarınlarını cirirdilər". Sero Xanzadyan yazısıyla şahidlik edir ki, guya Sumqayıtda 450 erməni öldürülmiş və onların qollarına birka vurulmuş cəsədləri morqda öz gözələri ile görmüşdür. Halbuki Sero Xanzadyan ömründə heç vaxt Sumqayıt şəhərində olmamışdır. Şahid ifadəsində və SSRİ Prokurorluğunun rəsmi məlumatında isə bildirilir ki, Sumqayıt hadisəleri zamanı 26 erməni, 6 azərbaycanlı həlak olmuşdur. Cəsədlərdən heç biri birkalanmamış, ölenlər arasında uşaq və ya hamile qadın meyiti olmamışdır. Sero Xanzadyan isə erməni-daşnak terrorçularının Ermənistən SSR ərazisində törətdiklərindən tam məlumatlı idi. Bu daşnak manqurtuna yaxşı melum idi ki, daşnak terror qrupları Spitakda 5-12 yaşlı 87-dən çox azərbaycanlı usağını iri diametrlı borulara doldurub yarğanlardan nece yuvaramışlar. Girov götürdükləri 25 yaşığın taleyində hələ de bir melumat yoxdur. Göyçə Martuni-sindəki psixiatriya xəstəxanasında müalicə alan 22 azərbaycanlı suda necə boğub məhv ediblər. Nəhayət, 450 nəfər Azərbaycan türkünü daşnak terrorçuları hənsi qəddarlıqla qətlə yetiriblər. Bütün bunlardan məlumatlı olan daşnak manqurtu Sero Xanzadyan melum məkanın adını Sumqayıt qoymaqla, öldürənən ölenin yeriన dəyişir. Daşnak manqurtlarında ərsi xəstəlik halına keçmiş induksiyadılma psixozunun təsiri altında qalması-

ni bu fakt özü-özlüyünde təsdiq edir. Sero Xanzadyan yaddaş pozuntusu olan psixoz pasiyenti kimi çıxış edir. Başqasının başına gələn hadisələri öz adına çıxır. Daha dərinə gedilsə, Sero Xanzadyanın yaradıcılığında da bunu aydın görmək olar. Əsərlərini təhlil etməli olsaq görərik ki, psixi pasiyent kimi bildikləri və eşitikləri hadisələrin kimi məxsus olduğunu, nə vaxt baş verdiyini unudaraq öz adına çıxır, keçmişdəki hadisələri isə təze baş vermiş hadisə kimi qələmə alır. Əsərlərində tarixdə baş vermiş hadisələrə müraciət edərkən olmuşlar haqqında sistemli şəkildə fantastik sayıqlamalara geniş meydan verir. Ümumiyyətə, daşnak yazarları ağlaşımaz yalanlar dənişir və yazırlar. Reallığa əsaslanmayan, emosional gərginliklə müşahidə olunan, səhv və dominant ideyalarla çıxış edirlər. Göbbels təbliğatının "Yalan nə qədər dehşətli ağ yalan olsa, ona o qədər tez inanarlar" prinsipindən qidalanırlar. Bu tip daşnak manqurtlarında özünü günahlandırmış hissisiyati yoxdur, mənəm-mənəmlik, biz haqlıq iddiası var. Etdikləri neqativ hərəketlərən peşman olmurlar. Ən qəddar hərəkətdən belə, çəkinmirlər. Bu baxımdan daşnak manqurt Zori Balayanın psixopatoloji anatomiyasını tədqiq və təhlil etməyinə deyir. Aşkar şəkildə demək olar ki, ondakı harmonik əlaqənin pozulması - kişidən çox qadın təbiəti şizofreniya şəklinde özünü göstərir. Z.Balayanın ətraf mühitdə baş veren hadisələr sağlam eləqəsini, münasibətini itirməsi gün kimi aydın məsəledir. Ona görə də, onun erməni-azərbaycanlı münasibətərinə aid təsəvvür və təəssüratları yanlış xarakter daşıyır. Mənasız müdriklik, təfəkküründəki qırıqlıq, uzunçuluq, qeyri-objektiv fikirlərinin coxluğu və sayıqlamalarının qeyri-ixtiyari axını qarışışlanmaz şəkildə özünü bürüze verir. Mənəc, o, aqlı kütlükden və özü-nüntənqidin olmamasından eziyyət çəkir. Faktlara müraciət edək: O, "Ocaq" kitabının 418-ci sehifəsində yazır: "Qədim və böyük erməni xalqının dilində "Ocaq" qədər fəlsəfi və sosioloji tutumlu bir söz yoxdur". Nəinki rus, ingilis, ele adı erməni məktəblisinə de bellidir ki, "ocaq" kəlmesi türkdilli xalqlara məxsus köklü sözdür. Əsliyənə, Z.Balayanın qadınsayaq şizofreniyası emosional kütlükdə də müşahidə olunur. Z.Balayan türk qonşusuna normal hissisiyatını itirmək, türk milletinin nümayəndəsinə soyuqqanlı və biganə münasibət göstərmək özünü rüsvay edir. Əsir düşmüş Xocalı yeniyetməsinin ayrı-ayrı bədən nahiyyələrindən öz əlliyle diri-dirə dərisini soymasından söz açır. Qatıl olmasına haqq qazandırır. Türk qətlaminə ruhunun canlanması kimi baxır. 1988-ci ilin sentyabrında Z.Balayan M.S.Qorbaçova ilk görüşü barede yazır ("Arax: Yaralar və ümidi") məqaləsi: "M.S.Qorbaçov Silva Kaputikyanın və məndən soruşdu: "Siz bəs iki yüz yeddi min Bakı ermənilərinin taleyi haqqında düşünürsünüz mü?" Mən suala səalla cavab verdim: "Bakıdakı 207 min ermənin taleyi haqda düşünmək zərureti niyə yaranmalıdır, biz ki, dövlətik..." Əslində "Gəlmelər, türk köçəriləri" adlandırdığı azərbaycanlılara Z.Balayan zooloji nifretini gizləde bilmirdi. "Biz barbarların doğayı tökükləri həmvətənlərimizi heç vaxt yaddan çıxarırmır" - deyir. Bununla belə, türk diplomatlarını öldürməyi qarşılara meqsəd qoymuş erməni məilletindən olan genç oğlanlar - daşnak terrorçuları barede hərərətə dənişir. Dürüstlükdən və mənqidən uzaq isterik qadılara məxsus şizofrenik sayıqlamalarından heç cür-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

el çəke bilmir. Z.Balayan ancaq və ancaq torpaq, ərazi qəsbkarlığının üzərində cəmleşən sayıqlamadan rişəlenir. Gah İrevanın qacib azərbaycanlıların bölgələri üzrə Ermənistən-dən qovulmağını təşkil edir, gah da Dağlıq Qarabağda öz adıyla hallanan "Zorik", "Amaras" adlı daşnak terror qruplarının tərəfdiyi qətləm və təxribatlıarda bilavasitə iştirak edirdi. Qarabağın və ətraf rayonlarının Ermənistən-na qatılması yollarını açıqlayıb göstərirdi. Hər qarış torpağın qəsb edilməsi uğrunda silah işlətməyin, qan tökməyin vacibliyindən bəhs edirdi. Büttün bunlar Z.Balayanda psixi tamlığın parçalanmasına dəlalet edən əlamətlər deyilmi?! Şizofreniyanın kliniki təzahürlərinə, psixopatoloji əlamətlərinə Z.Balayının qavrama, təfəkkür, emosiya, iradə, meyil sferalarında da rast gəlinir və özünü təsdiq edir. Z.Balayan deyir: "Bir daha ölkəde Qarabağ faciəsinin tekrar olunması üçün təcili surətdə SSRİ Ali Sovetinin və Ermənistən SSR Ali Sovetinin himayəsi altında Naxçıvan Muxtar Respublikasında ermənilərin və rusların genosidinin təşkilatçılarını mühakimə etmek lazımdır". Gah da SSRİ Ali Sovetinin yüksək mötəber kürsüsündən Dağlıq Qarabağda vətəndaşın başlığı təşkil edir. İki qulağı başına ağırlıq edir. Utanıb-qızarmadan fikrini düşən ixtiyarı sayıqlamani dilişə getirir. Çəpərdibi səhəbtəri ilə ali tribunadakı çıxışına fərq qoymur. Zori Balayan deyir: "Biz 70 ildir haqsızlıq oyundan iştirak edirik. Biz zəbt olunmuş xirdəcə adada yaşayırıq". Ruslara da ağız atır. Halbuki Zori Balayan və onun kimi düşənən daşnak manqurtları yaxşı bilirlər ki, SSRİ-də yaşayışın özüdür, onun həkim dairələridir. Hətta bu qısqırtı elə bir hedde çatdırılmışdır ki, daşnak manqurtlarının adı davranış normasına çevrilmişdir. Daşnak manqurtlarında özü-nübüyütmə, özünüöymə sayıqlamaları həddindən artıq qədim, böyük, qeyri-adi istədə malik bir milletə mənsub olduqlarını aləmə car çekirələr. İxtisasca arxitektor olan daşnak manqurtu Mkrtyan yazar ki, guya Azix mağarasında olmuş və orada daş heykəllər (olmayan şey) görmüşdür. Yazısına daha bir uydurma fikir də eləvə edir ki, guya "Azix" erməni sözü olub mənası "Uzüm" deməkdir. Daha bir eyforiyadan dəm qılır: "Ermənilər Avropa xristian arxitekturasının əsasını qoymuşlar"... İndüksiyadılma psixozu qadın daşnaklarda da-ha geniş yayılmış formadı.

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

10 aprel

SƏS Son sahifə

Alimlərinin yadıdığı hesabatda Nyu-Yorkda karanlığın elan ediləndən sonra havanın keyfiyyətinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırıldığı bildirilir.

AZƏRTAC xəber verir ki, çırklänmə seviyyəsinin izlənməsi üzrə eksperiment bir neçə həftə ərzində Harlemdə aparılmışdır. Eksperiment zamanı mart ayında havada metan və karbon qazının 10 faiz azalması müəyyən edilib. Bundan əlavə, dəm qazı emissiyası 50 faiz qədər, ultradispers hissəciklərin (görüntünü məhdudlaşdırın və sağlamlığı çoxlu problemlər yaradan bərk hissəciklər) seviyyəsi isə təxminən 20 faiz azalıb. Bütün bunlar Manhattende miknik və yük avtomobilərinin hərəkətinin

Koronavirus-dan sonra Nyu-Yorkun havası xeyli yaxşılaşışib

məhdudlaşdırılması, həmçinin metro və ictimai nəqliyyatdan istifadənin 25 faiz azalması ilə bağlıdır. Səhiyyə işçiləri, təcili yardım xidmətləri və

s. istisna olmaqla, Nyu-York sakinlərinə ictimai nəqliyyatdan az istifadə etmək barədə göstəriş verilib.

Xadimə işlədiyi evdən qızıl-zinət əşyaları oğurladı

Suraxanı rayonunun Əmircan qəsəbəsindəki evlərin birindən qızıl-zinət əşyaları oğurlamaqda şübhəli bilinən S.Əliyeva saxlanılıb. Da-xili İşlər Nazirliyindən SIA-ya verilən xəbərə görə, Suraxanı RPI 31-ci PB əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri neticəsində martın 3-dən aprelin 1-dek olan müddədə Əmircan qəsəbəsindəki evlərin birindən 6000 manat dəyərində qızıl-zinət əşyaları oğurlamaqdə şübhəli bilinən həmin evdə xadimə işləyən Bakı şəhər sakini, əvvəller məhkum olmuş S.Əliyeva saxlanılıb.

Təmiz su organizm üçün ən faydalı içkidir

Səhər yuxudan oyanan kimi ən azı 1 stəkan su qəbul edilməsi çox faydalı hesab edilir. Uzun illərdir ki, həkim və diyetologlar suyun organizm üçün ən çox faydalı yeganə içki olduğunu deyirlər.

Təbii üsullarla müalicə həkimi Ulduz Hüseynova AZƏRTAC-in müxbiri ilə söhbət zamanı deyib: "Su hüceyrəleri toksinlərdən təmizləyir və immun sistemini möhkəmləndirir, orqanızmın virus, bakteriya və göbələklərlə mübarizə gücünü artırır. Bundan başqa, su qanın qatılışması və trombozun qarşısını alaraq ürəyin, beyin işemicik xəstilikləri, miokard infarkti və insult riskini azaldır, dəri xəstiliklərinin qarşısını alır və onun sağlam görünməsini təmin edir.

Suyun içilmə qaydası barədə məlumat verən həkim deyib: "Yeməkdən 30 dəqiqə əvvəl içilən su mə-

su qəbul edilməsi çəkinin azaldır. Məsələ burasında ki, organizmdə su azalandı maddələr mübadiləsi zəifləyir və bədən hərəketi aşağı düşür. Onun yerini doldurmaq üçün piy toxumasının qalınlığı artır və kökləmə baş verir. Həmçinin hesab olunur ki, yeməkdən əvvəl suyun içilmesi mədəde toxluq hissi yaradır və çəki itkisine səbəb olur".

Həkim daha sonra bildirib: "Suyun evdə filtrasıya edilərək içilməsi daha məq-

də-bağırsaq sistemi qida qəbuluna həzırlayıb. Bu, qastrit, duodenit, mədə qıçırması, mədə, bağırsaq xoraları və qəbüzlikdən eziyyət çəkenlər üçün xüsusiyyət faydalıdır. Yeməkdən 2,5 saat sonra içilən su qidalanın parçalanmasına sərf olunan mayenin yerini doldurur və həzmənən sonra yaranan susuzluğu yatırır. Fiziki hərəkətlərdən və idmandan əvvəl içilən su tərləmə üçün ehtiyac olan su deposunu doldurur.

Ulduz Hüseynova qeyd edib ki, orta hesabla gündə 1,5-2 litr filtrasiya olunmuş təmiz və qazsız su içmək tövsiye olunur. Lakin qəbul edilən suyun miqdarı çəki, fəaliyyəti növü və iqlim şəraitindən asılı olaraq dəyişə bilər. Onun dadını dəyişmək

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:
Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələrin "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzəRTAC, SIA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertesindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600